

[Bertel Haarder]

Regeringen vil tvinge lønmodtagerne til at lade en fondsbestyrelse investere deres penge.

Venstre vil lade dem selv vælge, om de vil investere enkeltvis eller i fællesskab.

Samtidig løses spørgsmålet om, hvad der skal ske med de statsindbetalte dyrtidsportioner, der ved overenskomstperiodens udløb udgør ca. 6.000 kroner pr. lønmodtager.

Regeringen vil tvinge både virksomheder og lønmodtagere til at acceptere bestemte løsninger. Venstre vil stille begge parter helt frit over for hinanden, så det øgede medejerskab kan gro nedefra.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Nyborg.

Formanden:

Dersom ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at den ønskede orlov meddeles fra og med den 29. marts 1978, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Indstilling fra udvalget til valgs prøvelse.

Forhandling

J. K. Hansen (S):

Som ordfører for udvalget til valgs prøvelse skal jeg tillade mig at gøre indstilling om godkendelse af 2 stedfortrædere som midlertidige medlemmer.

Det drejer sig for det første om viceskoleinspektør *Niels V. Andersen*, der er 1. stedfortræder for socialdemokratiet i Fyns amtskreds, og som den 14. marts blev godkendt som midlertidigt medlem i anledning af den orlov, der fra denne dag blev meddelt hr. Erling Dinesen.

Den 16. marts blev der meddelt orlov til fru Ritt Bjerregaard, og 2. stedfortræder for socialdemokratiet i Fyns amtskreds, læge Finn Kledal, blev herefter indkaldt og godkendt som midlertidigt medlem.

Da hr. Erling Dinesen meddelte, at han fra og med den 21. marts atter kunne give møde i tinget, ophørte hr. Finn Kledal med at være midlertidigt medlem, idet hr. Niels V. Andersen, der var den først berettigede, fortsatte som midlertidigt medlem under den resterende del af fru Ritt Bjerregaards orlov, dvs. i tiden 21. marts til og med den 27. marts.

Det drejer sig for det andet om et midlertidigt medlem i anledning af den orlov, som tinget nu har vedtaget at meddele hr. *Nyborg*. Hr. Nyborg er valgt i Storstrøms amtskreds, og da såvel 1. som 2. stedfortræder for fremskridtspartiet i denne amtskreds, tandlæge Ole Hovmand og grosserer Frede Tandrup Jensen, er forhindret, har man måttet henvende sig til 3. stedfortræder, fru Irene Heintzelmann, Mern

Udvalget til valgs prøvelse har behandlet disse sager, og jeg kan herefter på udvalgets vegne afgive følgende:

Indstilling.

1. Viceskoleinspektør Niels V. Andersen godkendes som midlertidigt medlem af folketinget for tiden 21.–27. marts 1978.

2. Fru Irene Heintzelmann godkendes som midlertidigt medlem af folketinget fra og med den 29. marts 1978.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 126 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel til udenrigsministeren:

Forespørgsel af Honoré (KrF) m. fl.

(Forespørgsel nr. XXI. Anmeldt 16/3 78).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Spørgsmål til ministre.

1) Til undervisningsministeren af:

Freddy Madsen (DKP):

»Hvordan vil ministeren begrunde, at der er udpeget en repræsentant til erhvervsuddannelsesrådet, der ikke repræsenterer eleverne?«

(Spm. nr. 582).

Skriftlig begrundelse.

10.-11. september 1977 afholdt LLO og EFG-fællesrådet en uddannelseskongress, hvori deltog 72 valgte elevrådsrepræsentanter dækkende 35 EFG-skoler. På denne kongress valgte man en repræsentant for EFG-fællesrådet til erhvervsuddannelsesrådet.

Denne repræsentant blev afvist af LO og undervisningsministeriet.

LO indstillede derefter en lærling, der blev afvist, fordi den pågældende ikke var EFG-elev.

Nu har LO fået godkendt indstillingen af en 2.dels EFG-lærling, der ikke er valgt af noget repræsentativt forum og ikke har tilknytning til EFG-fællesrådet eller EFG-skolerne.

Efter min opfattelse har man dermed set bort fra intentionerne i EFG-lovens § 4, der lyder:

Det skal ved udpegelse af repræsentanterne for Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark sikres, at henholdsvis arbejdsledere og elever bliver repræsenteret.

Undervisningsministeren (Ritt Bjerregaard):

I EFG-lovens § 4 står der, hvem der skal udpege medlemmer til rådet, og det er i paragraffen anført, at det ved udpegelse af repræsentanterne for LO skal sikres, at eleverne bliver repræsenteret.

Der er derimod i loven intet anført om, hvorledes elevrepræsentanten skal vælges, og der er således intet krav om, at LO skal vælge elevrepræsentanten på grundlag af indstillinger fra mere eller mindre repræsentative elevsammenslutninger.

Freddy Madsen (DKP):

Jeg synes ikke, at ministerens svar er tilfredsstillende, for som hun rigtigt citerede loven, er det dér forudsat, at det ganske vist er Landsorganisationen, der skal udpege denne repræsentant, men – sådan må det forstås – at det er eleverne, der skal repræsenteres. Nu har vi altså her en situation, hvor eleverne selv på ikke mindre end to konferencer har udtrykt deres ønsker om, hvordan de skulle være repræsenteret. Det skete den første gang den 10.-11. september 1977, hvor 72 valgte elevrådsrepræsentanter dækkende 35 EFG-skoler på basisåret besluttede at henstille til LO at udpege en repræsentant, som de var blevet enige om. Dernæst skete det på en uddannelseskongress, som blev afholdt af LO selv den 18.-19. december, hvor eleverne aldeles enstemmigt vedtog at henstille til LO, at den repræsentant, de havde udpeget, blev indstillet.

Der ligger også det interessante i denne sag, at LO først udpegede en anden repræsentant, nemlig en HK-lærling, som ministeriet har forkastet. Jeg kan ikke se, at man kan anerkende LOs nye indstilling, hvor det drejer sig om en lærling, der ikke har noget med EFG-skolerne at gøre. Jeg mener, det er et groft brud på lovens intentioner. Selv om man, hvis man strækker loven meget vidt, nok kan sige, at den er overholdt, synes jeg, det er selve lovens intentioner, der her er overtrådt, og det vil jeg gerne spørge ministeren om hun ikke er enig i.

Undervisningsministeren (Ritt Bjerregaard):

Hr. Freddy Madsen ved på forhånd, at jeg ikke er enig i det. Vi havde lejlighed til at debattere det spørgsmål i forbindelse med behandlingen af lovforslaget, og hr. Freddy Madsen og jeg var ikke enige om udpegningen af elevrepræsentanten. Jeg mener helt bestemt, vi har fulgt den lov, der blev vedtaget her i folketinget.

Hermed sluttede spørgsmålet.

2) Til justitsministeren af:

Mølgaard (DR):

»Kan ministeren bekræfte, at der generelt er udstedt forbud mod, at institutioner, organisationer og virksomheder åbner post stilet til medarbejdere, og vil ministeren i givet

[Mølgaard]

fald drage omsorg for, at kendskabet til denne principielle afgørelse udbredes?»

(Spm. nr. 572).

Skriftlig begrundelse.

Ifølge dagbladet Aktuelt for den 11. marts 1978 har ministeren principielt fastslået, at arbejdsgivere ikke må åbne post stilet til de ansatte. Det er fastslået, at afgørelsen gælder offentlige såvel som private arbejdsgivere, fremgår det af artiklen.

Det er imidlertid en kendsgerning, at der daglig sker brud på denne regel i mængder af institutioner og i virksomheder, og skal dette princip opretholdes – hvad hensyn til personlig integritet afgjort taler for – bør der over for samtlige ministerier, styrelser og kommuner ske en påpegelse af princippet suppleret med almindelig offentlig omtale af retsprincippet for at dække privatsektoren ind. Det kan til eksempel oplyses, at Roskilde amtskommune til stadighed arbejder efter det stik modsatte princip: at al post skal åbnes centralt; men eksemplerne herpå er i øvrigt utallige.

Justitsministeren (Erling Jensen):

Jeg er for så vidt glad for det stillede spørgsmål, idet jeg herigennem får lejlighed til at redegøre for den afgørelse, der omtales i spørgsmålet.

Det er rigtigt, at vi fra justitsministeriet har skrevet til en kommune om åbning af post, som på den ene eller anden måde er stilet til de ansatte i kommunen. Kommunen havde opstillet 3 klare spørgsmål, og det er disse og kun disse, vi har besvaret.

I svaret fra ministeriet siges det for det første, at justitsministeriet ikke har udfærdiget almindelige retningslinjer om spørgsmålet. Vi svarede endvidere, at en åbning af post til kommunens ansatte i visse tilfælde vil kunne indebære en overtrædelse af straffeloven, mens det ikke er tilfældet ved anvendelse af andre adresseringsformer. Vi har ikke besvaret og kan ikke besvare spørgsmålet generelt; det må bero på en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.

Mølgaard (DR):

Jeg må på den givne baggrund beklage, at ministeren ikke antyder lidt stærkere, hvad »visse tilfælde« står for, nemlig de tilfælde,

hvor der vil være tale om en overtrædelse af straffeloven, at det ikke blot bliver eksemplificeret, sådan at man i offentlige myndigheder og såmænd også i private virksomheder lidt bedre ved, hvornår man overtræder straffeloven, og sådan at man som ansat havde et lidt bedre grundlag for at vide, hvornår der var sket en overtrædelse af straffeloven fra arbejdsgiverens side, for at det virker som en krænkelse af brevhemmeligheden, en krænkelse af den personlige integritet, i det øjeblik arbejdsgiveren skrider til at åbne et brev, må vel være uomtvisteligt.

Justitsministeren (Erling Jensen):

I anledning af hr. Mølgaards sidste bemærkninger skal jeg erindre om, at jeg i mit indlæg nævnte, at det efter min opfattelse ikke er muligt at udfærdige generelle retningslinjer, som kan løse alle tænkelige problemer i forbindelse med åbning af post til de ansatte.

Det skyldes bl. a., at den strafferetlige vurdering af sådanne sager oftest må afgøres ud fra det, jurister sammenfattende betegner under begrebet forsæt. Det er også baggrunden for, at jeg ikke generelt kan sige, at åbning af bestemte typer post til ansatte altid vil indebære en overtrædelse af straffeloven.

Hermed sluttede spørgsmålet.

3) Til justitsministeren af:

Ebba Strange (SF):

»Vil ministeren tage initiativ til at indføre lovregler for udsendelse af telefonaviser?«

(Spm. nr. 577).

Skriftlig begrundelse.

Anledningen til det stillede spørgsmål er, at der op til det nylig overståede kommunalvalg var etableret en telefonavis dels under Højslev central ved Skive, dels under en sjællandsk central. Telefonsvareren repræsenterede en organisation med navnet Familieværnet. Men først et detektivagtigt arbejde af en dagbladsmedarbejder gjorde det muligt at finde frem til en person bag svareren. Den anonyme stemme i telefonavisen fremsatte meget grove, krænkende udtalelser mod navngivne kandidater på flere byrådslistor.

[Ebba Strange]

På grund af anonymiteten bag udtalelserne kan en person i virkeligheden unddrage sig ansvarlighed for fremsatte beskyldninger. Da udtalelserne udsendes over det offentlige telefonnet og således fremtræder på linje med andre nyhedsformidlinger, synes der at være brug for enten at lade presselovens regler gælde også for telefonaviser eller i det mindste at udarbejde regler for oprettelse af telefonaviser og indholdet i disses udsendelser.

Ebba Strange (SF):

Spørgsmålet drejer sig om telefonaviser. Det, jeg vil bede ministeren svare på, er, om man ikke mener, der bør gælde nogle presseetiske regler også for telefonaviser. Det er tilsyneladende blevet en ting, der griber om sig, og den direkte anledning til mit spørgsmål er et par telefonaviser, der blev oprettet i forbindelse med det nys overståede kommunalvalg, hvor en stemme udtalte sig meget negativt over for nogle af de lister, der var opstillet til kommunalvalget, og nogle af de personer, der stod på listerne.

Det, der efter min mening er problemet i det, er, at det er muligt at skjule sin personlige identitet bag en sådan telefonavis, og at det derfor er vanskeligt at vide, hvem det er, man skal drage til ansvar for de udtalelser, der kommer gennem telefonavisen. Derfor mit spørgsmål til ministeren, om han ikke synes, det var rimeligt med nogle retsregler.

Justitsministeren (Erling Jensen):

Jeg skal først fremhæve, at lovligheden af udtalelser fremsat i en telefonavis må bedømmes efter de samme regler, som gælder om andre ytringer. De almindelige regler om ærekrænkelser og krænkelse af privatlivets fred gælder således også, når der er tale om udtalelser fremsat i en telefonavis. Indeholder sådanne udtalelser en ære- eller fredskrænkelse, vil der kunne pålægges straf efter straffelovens regler, ligesom der vil kunne blive tale om at pålægge erstatningsansvar og også om at mortificere de pågældende udtalelser. Der er efter min mening ikke noget behov for at indføre særlige lovregler om indholdet af udtalelser, der fremsættes i en telefonavis.

Et andet spørgsmål – og jeg tror, det er det, fru Ebba Strange også først og fremmest er inde på – er, om der er behov for en sær-

lig ansvarssikring i forbindelse med sådanne udtalelser. En ting er jo, at udtalelser i en telefonavis principielt kan rammes af mortifikation og af straf- og erstatningsansvar efter almindelige regler, noget andet er at sikre, at ansvaret efter disse regler også kan gennemføres i praksis.

Det stillede spørgsmål kan således give anledning til at se på reguleringen af adgangen til at oprette telefonaviser, herunder eventuelle krav til sikring af opretterens identitet, angivelse af ansvarlige enkeltpersoner, kontrolforanstaltninger m. v.

Dette område henhører imidlertid under ministeren for offentlige arbejder, og jeg skal derfor her kun sige, at jeg med henblik på besvarelsen af et spørgsmål fra retsudvalget agter at anmode ministeriet for offentlige arbejder om en nærmere redegørelse for de gældende regler om oprettelse af telefonaviser. Så snart denne redegørelse foreligger, vil jeg være indstillet på at deltage i en drøftelse med retsudvalget vedrørende behovet for foranstaltninger til sikring af gennemførelsen af ansvaret for ulovlige udtalelser i telefonaviser.

Ebba Strange (SF):

Ministeren har gættet rigtigt: det er selvfølgelig specielt ansvarssikringen, jeg er ude efter, og det var derfor, mit spørgsmål gik på, om man eventuelt kunne lade presselovens regler gælde for oprettelse af telefonaviser, for i presseloven har vi jo netop regler om, at der skal stå en ansvarlig person bag de udtalelser, der skrives – og altså i disse tilfælde udtales – under presselovens regie. Men jeg takker for svaret; jeg glæder mig til, at vi kan arbejde videre med problemet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

4) Til *udenrigsministeren* af:

Waldorff (VS):

»Hvad er regeringens stilling til den israelske invasion i Sydlibanon, som under dække af det erklærede formål at ville udslette partisaner i området er et brutalt folkedrab på palæstinenserne?«

(Spør. nr. 591).

Skriftlig begrundelse.

[Waldorff]

½ mill. palæstinensere lever i dag som en andenrangs minoritet i Israel uden reelle politiske rettigheder. 1 mill. palæstinensere lever under militær besættelse på vestbredden og i Gaza, og ca. 1,8 mill. har flygtningestatus i Egypten, Jordan og Syrien uden nogen rettigheder overhovedet. Det eneste område, hvor palæstinenserne har tilkæmpet sig rettigheder som et folk og kan føre en befrielsekamp, er i Libanon.

Men for Israel er det ikke nok at have fordrevet størstedelen af palæstinenserne eller holde dem under militær besættelse. Palæstinenserens blotte eksistens minder til stadighed om, at sionisterne uretmæssigt har tilegnet sig Palæstina og oprettet Israel. Det har sionisterne kun kunnet gøre ved at spille rollen som USA-imperialismens militære forpost i området. Derfor er der med Israels invasion i Libanon ikke alene tale om, at palæstinensiske guerillasoldater skal udslettes, men bombningerne og den totale ødelæggelse af flygtningelejren Razidieh og angrebet på Damour, hvor de overlevende fra Zel-al-Zatar-flygtningelejren bor, med fragmentationsbomber, som er leveret af USA og bl. a. anvendt af USA i Vietnam, viser, at der er tale om et brutalt folkemord.

Danmark og socialdemokratiet har hidtil kritikløst støttet Israels aggression over for det palæstinensiske folk. På baggrund af den sidste uges begivenheder spørger vi derfor regeringen, dels hvad regeringens officielle holdning er til den aktuelle invasion i Sydlibanon, dels hvordan regeringen vil arbejde for at sikre palæstinenserens nationale rettigheder.

Waldorff (VS):

Den 14. marts invaderede Israel Sydlibanon med 28.000 soldater og med noget af det mest avancerede militærudstyr, man kender. Det erklærede formål med invasionen var at udslette den palæstinensiske befrielsesbevægelse i området. Hvordan et sådant forsøg på at udslette en befrielsesbevægelse, som er et ægte udtryk for en befolknings ønsker og krav, foregår, har vi set eksempler på i USAs masseudryddelse i Vietnam. Det kan kun foregå på én måde, nemlig ved et systematisk forsøg på folkedrab.

Invasionen i Libanon er et sådant forsøg på folkedrab imod den palæstinensiske be-

folkning fra Israels side. Konkret foregår det bl. a. ved, at man angriber en by som Damour med fragmentationsbomber, som især er rettet imod civilbefolkningen. I Damour findes efter borgerkrigen bl. a. 10.000 invalider, som er blevet forfulgt af fascisterne i Libanon, og som Israel nu har påtaget sig at udrydde. Et andet eksempel er bombningen og den totale ødelæggelse af flygtningelejren Razidieh. Et tredje eksempel, som man også bør tage ind i denne forbindelse, er, at 100.000 libanesere har måttet flygte fra området og er blevet hjemløse.

Det spørgsmål, jeg retter til regeringen, er dels et principielt spørgsmål, på den måde at det drejer sig om den danske regerings stillingtagen – og helst meget klare stillingtagen – til systematisk folkedrab, dels er det et meget konkret spørgsmål rettet i forhold til Israel og Israels fortsatte undertrykkelse og udslettelse af det palæstinensiske folk.

Udenrigsministeren (K. B. Andersen):

Den danske regerings holdning til den israelske militæraktion i Sydlibanon har fundet udtryk i en udtalelse, jeg fremsatte den 15. marts, og som lyder sådan:

»Det er den danske regerings bestemte opfattelse, at hverken terrorhandlinger, som vi oplevede dem for nogle dage siden, eller anden form for magtanvendelse som den, vi nu ser gennem den omfattende israelske militæraktion i Libanon, bidrager til løsning af problemerne i Mellemøsten. Tværtimod. I den nuværende situation er det afgørende vigtigt, at ingen af stridens parter foretager handlinger, der blokerer mulighederne for en fredelig løsning. Verden venter på, at den senere tids fredsbestrebelse får en chance. På denne baggrund må de sidste dages begivenheder i Mellemøsten give anledning til dyb bekymring.«

Jeg går ud fra, at det ikke har undgået hr. Waldorffs opmærksomhed, at der i denne udtalelse tales om den omfattende israelske militæraktion, på samme måde som jeg både i radio og TV har taget afstand fra denne massive israelske militæraktion. Jeg må derfor afvise, når det i den skriftlige begrundelse siges, at vi kritikløst skulle have støttet Israel. Hvordan skulle vi i øvrigt fra dansk side kunne støtte en aktion, der hidtil har

[Udenrigsministeren]

kostet mange døds ofre, også blandt civilbefolkningen?

Waldorff (VS):

Jeg takker for den del af svaret, som handler om, at man tager afstand fra den israelske invasion, men jeg mener, at der bør stilles et spørgsmål til, nemlig: vil man følge denne afstandtagen op med et krystalklart krav om, at Israel øjeblikkelig rømmer Sydlibanon? Jeg mener, at udenrigsministerens svar var utilstrækkeligt på det punkt, hvor man siger, der er en vis parallelitet imellem de palæstinensiske aktioner og Israels invasion. Det er der ikke. Det drejer sig grundlæggende om en undertrykkelse af den oprindelige befolkning – den er blevet presset længere og længere væk fra sit eget land – og forfølgelsen fortsætter systematisk. Jeg mener ikke, man kan henvise til, at begge parter så at sige må opføre sig pænt for at åbne for fredsforhandlingerne, for disse fredsforhandlinger har ikke udgangspunkt i palæstinenernes eget krav.

Jeg mener derfor, det ville være vigtigt i denne situation at styrke den internationale solidaritet med det palæstinensiske folk bl. a. gennem det klare krav, at Israel øjeblikkelig rømmer Sydlibanon, og jeg vil gerne høre udenrigsministerens stilling til det krav.

Udenrigsministeren (K. B. Andersen):

Det sidste spørgsmål, hr. Waldorff her rejser, er jo et led i det, der hele tiden har været et centralt punkt i alle fredsbestræbelser i det område, støttet ikke alene fra dansk side, men fra de nordiske lande, fra EF-landene, fra USA og fra anden side, nemlig at det er en afgørende freds betingelse, at israelerne trækker sig tilbage til grænserne og tilbage fra de okkuperede områder.

Tyroll (VS):

Med baggrund i de operationer, der er nede i området for øjeblikket med FNs indplacering i Israels sted, synes jeg nok, der kunne være anledning til supplerende at spørge, hvilken holdning udenrigsministeren har til, at der med FN-styrkernes udstationering ved Litanifloden langt oppe i Libanon i stedet for ved den israelske grænse til Libanon er tale om en international de facto-

anerkendelse af en udvidelse af Israels territorium og dermed en anerkendelse af den israelske invasionsplan. Kan man tage det som udtryk for noget sådant? Til dette vil jeg gerne have en kommentar fra udenrigsministeren.

Kurt Hansen (VS):

Jeg har også et tillægsspørgsmål til udenrigsministeren, og det lyder som følger: hvad er regeringens holdning til oprettelsen af nye sionistiske kolonier både i Israel og i de besatte områder, en kolonisering, som foregår gennem konfiskation af land fra palæstinerne, som herefter fordrives og mister deres eksistensgrundlag, en kolonisering, som for vestbreddens og Gazas vedkommende skal gøre udvidelsen af Israels grænser med disse områder til en kendsgerning, og som netop har til formål og hensigt at forhindre, at det palæstinensiske folks ret til national selvbestemmelse kan realiseres?

Udenrigsministeren (K. B. Andersen):

Der kan jo ikke inden for en spørgetid rammer tages en Mellemøstendebat – det har der også været lejlighed til at gøre tidligere – men begge spørgsmål kan jo besvares med henvisning til, hvad der tidligere er sagt herfra, når vi har drøftet Mellemøsten.

Det er uden videre klart, at svaret er nej til hr. Tyrolls spørgsmål om, hvorvidt der foreligger en international de facto-anerkendelse af en udvidelse af Israels territorium. Enhver, der kender den mindste smule til FN-styrkernes virksomhed og formål, vil vide, at det er forkert at stille spørgsmålet på den måde.

Hvad angår hr. Kurt Hansens spørgsmål om bosættelserne, kender han svaret både fra denne regering og fra andre regeringer – i øvrigt jo ikke mindst netop USAs regering – nemlig at man ikke mener, disse bosættelser tjener fredelige formål.

Hermed sluttede spørgsmålet.

5) Til *udenrigsministeren* af:

Waldorff (VS):

»Hvordan har regeringen tænkt sig at arbejde for realiseringen af det palæstinensiske folks rettigheder, som bl. a. FN støtter gennem anerkendelse af PLO?«

[Waldorff]

(Spm. nr. 592).

Skriftlig begrundelse.

Der henvises til begrundelsen for mit spørgsmål nr. 591 til udenrigsministeren angående den israelske invasion i Syddlibanon.

Waldorff (VS):

Efter at det palæstinensiske folk blev fordrevet fra sit eget land i 1948, har det levet under en stadig undertrykkelse og forfølgelse. I dag lever der en halv million palæstinensere i Israel som en andenrangs befolkning, en minoritet, som står uden reelle politiske rettigheder.

Som et konkret eksempel på denne tilstand kan nævnes konfiskationen af palæstinensisk jord. I 1948 ejede jøderne 5 pct. af jorden, i dag ejer den jødiske befolkning 95 pct. af jorden. Der sker faktisk det, at palæstinenserne berøves deres eksistensgrundlag og er henvist til at leve tilværelsen som underbetalte daglejere; mange af dem må rejse ind fra vestbredden hver dag og skal være ude igen om aftenen.

På overfladen er der ganske vist ikke nogen demonstration. Et sindrigt system af love sikrer, at man ikke formelt kan angribe dette system. Reelt er det selvfølgelig sådan, at palæstinenserne faktisk ikke har disse rettigheder.

Eksempelvis kan palæstinenserne ikke oprette selvstændige partier; man idømmes 7 års fængsel for tilknytning til befrielsesorganisationer, og tortur i israelske fængsler imod palæstinenserne er velkendt.

Det folkedrab på det palæstinensiske folk, som staten Israel er i fuld gang med, understreger nødvendigheden af at styrke den internationale solidaritet. For PLO er FN's anerkendelse af PLO et vigtigt skridt, fordi den udtrykker en tilslutning til palæstinenserne nationale rettigheder.

I den situation er det ikke muligt for den danske regering at indtage en stilling, hvor man på den ene side accepterer, at palæstinenserne har sådanne politiske rettigheder, og på den anden side samtidig forsøger at opretholde en moralsk støtte til sionismen.

Vil man anerkende palæstinenserne nationale rettigheder, må man anerkende retten til et Palæstina, og mit spørgsmål her lyder:

hvordan vil regeringen arbejde for at sikre palæstinenserne denne ret?

Udenrigsministeren (K. B. Andersen):

Regeringen har gentagne gange givet udtryk for, at der ved skabelsen af en retfærdig og varig fred – og det er det, det drejer sig om – må tages hensyn til palæstinenserne lovlige rettigheder.

I den erklæring, der blev udsendt fra Det europæiske Råds møde i London i juni i fjor, har Danmark sammen med de øvrige EF-lande understreget, at efter disse landes opfattelse vil – og så vil jeg gerne citere direkte – »en løsning på Mellemøstenkonflikten kun være mulig, hvis det palæstinensiske folks lovlige ret til at give udtryk for sin nationale identitet bliver omsat til en virkelighed, som ville tage nødvendigheden af et hjemland for det palæstinensiske folk i betragtning. De er af den opfattelse, at repræsentanter for konflikten's parter, herunder det palæstinensiske folk, må deltage i forhandlingerne på en passende måde, som fastlægges i samråd mellem allé berørte parter.« Her slutter citatet fra juniudtalelsen.

Som det fremgår af denne erklæring, er det den danske regerings og de øvrige EF-landes holdning, at en løsning kun er mulig, hvis der tages hensyn til det palæstinensiske folks lovlige rettigheder, og en tilsvarende holdning har jo fundet udtryk i kommunikationerne fra de nordiske udenrigsministermøder.

Waldorff (VS):

Jeg mener, at udtrykket »lovlige rettigheder« trænger til en uddybning, for man kan jo udsende mange erklæringer, som taler om, at man sandelig vil støtte palæstinenserne lovlige rettigheder, men hvilke er de? Palæstinenserne mål er et demokratisk Palæstina, det betyder et Palæstina, hvor jøder og arabere kan leve side om side, men hvor sionismen er slået, hvor sionismen er afviklet, fordi sionismen som ideologi og som statsform udelukker eksistensen side om side af palæstinensere og jøder.

Jeg vil derfor gerne bede om et meget klart svar: skal det opfattes sådan, at man vil støtte de lovlige rettigheder, som går ud på, at palæstinenserne har ret til det land, som er deres, dvs. det samlede, oprindelige Palæsti-

[Waldorff]

na, som eksisterede, før staten Israel blev oprettet i 1948, eller skal man måske snarere forstå, at også Danmark og EF-landene i øvrigt vil være med til at oprette en stribe land, hvor man kan lave interneringslejre til palæstinensiske flygtninge?

Udenrigsministeren (K. B. Andersen):

Jeg kan over for hr. Waldorffs sidste spørgsmål helt henholde mig til det, jeg svarede i første omgang.

Melchior (CD):

Hr. Waldorffs gennemført løgnagtige begrundelse for sit spørgsmål...

Formanden:

Det udtryk må ikke bruges, og man må ikke diskutere med spørgeren.

Melchior (CD):

Jeg diskuterer ikke med spørgeren, hr. formand.

Formanden:

Nej, men det udtryk må ikke bruges.

Melchior (CD):

Jeg beklager, hr. formand, jeg mener at have hørt det heroppefra gentagne gange, men jeg beklager udtrykket.

Formanden:

Tak.

Melchior (CD):

Begrundelsen, som hr. Waldorff gav, kunne give anledning til en byge af spørgsmål til udenrigsministeren. Jeg vil på grund af tidnød nøjes med ét, og det er, hvorvidt det er udenrigsministeren bekendt, at det er usandt, at den arabiske befolkning i Israel ikke må danne egne partier, at den har gjort det, og at disse partier er repræsenteret i det israelske parlament. Jeg går ud fra, at disse ting ikke er nye for udenrigsministeren.

Jeg vil så gerne stille to yderligere tillægs-spørgsmål til udenrigsministeren, nu hvor PLO og anerkendelsen af PLO er nævnt. Det er sikkert, at udenrigsministeren er bekendt med ordlyden af PLOs nationalpagt, der gentagne gange klart udtrykker som PLOs mål

at udlette staten Israel. Vil udenrigsministeren tage afstand fra dette af PLO erklærede formål?

Og det sidste spørgsmål lyder: er udenrigsministeren bekendt med de fordømmende udtalelser om PLO, som Egyptens præsident, Anwar Sadat, har fremsat såvel før som efter terrorhandlingen på Cypern?

Jørgen Junior (FP):

Det er sjældent, at jeg på fremskridtspartiets vegne kan udtrykke enighed med hensyn til de ting, som regeringen foretager sig på mange udenrigspolitiske områder, men jeg må sige efter at have hørt især VS-spørgsmålene, at det er rart en gang imellem at kunne konstatere, at man forsøger ikke at blande sig, hvor man ikke skal blande sig, og at man forsøger at dele sol og vind lige. Jeg ville egentlig bare udtrykke denne enkelte kompliment, som vi så sjældent, beklageligvis, kan udtrykke over for regeringens udenrigspolitiske arbejde, men det bør kunne forlænges med et spørgsmål om, hvorvidt regeringen vil være lige så afbalanceret og lige så fornuftsbetonet i sin udenrigspolitik på andre områder, bl. a. Sydafrika, som man har vist at man har kunnet være i forhold til Israel og Mellemøstenpolitikken.

Formanden:

Jeg hørte ingen spørgsmål i det sidste.

Udenrigsministeren (K. B. Andersen):

Som akustikken var på min plads, hørte jeg heller ingen spørgsmål i det sidste indlæg.

Jeg vil gerne sige til hr. Melchior, at han måske skulle overveje, om han gavner den sag, han gerne vil gavne, ved at føre sig frem, som han fører sig frem her i dag. Og så skal jeg i øvrigt blot sige, at hvad angår det meget omfattende spørgsmål om PLO, kan jeg henvise til det, der tidligere er sagt herom under Mellemøstendebatter.

Hvad angår, om jeg er opmærksom på præsident Sadats udtalelser, vil jeg gerne gøre opmærksom på den sætning i den udtalelse, jeg nævnte før, fra den 15. marts: verden venter på, at den senere tids fredsbestræbelser får en chance. Det er vist meget klart udtrykt, en kommentar – og en positiv kommentar – til de fredsbestræbelser fra præsiden-

[Udenrigsministeren]

dent Sadats side, som nok stadig venter på et helhjertet modsvar.

Hermed sluttede spørgsmålet.

6) Til *handelsministeren* af:

Karlskov Jensen (V):

»Med hvilken begrundelse her ministeren nedskåret bevillingen på finansloven til Svendborg søfartsskole med 300.000 kr. i forhold til skolens budget?«

(Spm. nr. 578).

Skriftlig begrundelse.

Finansloven rummer en bevilling på 825.000 kr. til dækning af de tilskudsberettigede udgifter på Svendborg søfartsskole, hvilket er ca. 300.000 kr. mindre end det fornødne, dersom der ikke skal ske en nedskæring af skolens elevtal. Dette vil efter min opfattelse være en meget uheldig konsekvens, for så vidt som søfartsskolernes samlede kapacitet i øjeblikket er ca. 800 om året. Den danske handelsflåde har behov for ca. 1.500 nye besætningsmedlemmer årligt. Resultatet af nedskæringen bliver derfor yderligere mangel på unge med det lovbefalede grundkursus på en søfartsskole og vil samtidig holde endnu flere unge i arbejdsløshed. Jeg vil derfor gerne med spørgsmålet opfordre handelsministeren til at søge yderligere bevilling, så at Svendborg søfartsskole bliver i stand til at opretholde skolens elevtal i det kommende år.

Handelsministeren (Ivar Nørgaard):

Jeg skal svare, at når man ikke ser sig i stand til i det kommende finansår at imødekomme Svendborg søfartsskoles ønske om statstilskud fuldt ud, skyldes det de spareforanstaltninger, som regering og folketing har været enige om at gennemføre.

Inden for den bevillingsramme, der herved har kunnet stilles til rådighed for direktoratet for søfartsuddannelsen, har det ikke været muligt at afse et større beløb til Svendborg søfartsskole end de 825.000 kr., der er indeholdt i finansloven. Direktoratet bestræber sig på inden for det rammebeløb, der er til rådighed, at tilgodese de forskellige uddannelsesaktiviteter på den mest hensigtsmæssige måde. Beskæringen i rammebeløbet er ensbe-

tydende med, at også andre aktiviteter har måttet begrænses.

Men jeg deler ganske hr. Karlskov Jensens betragtninger om, at det ville være meget ønskeligt, om Svendborg søfartsskole og også andre uddannelsesaktiviteter på søfartens område kunne tilgodeses i fuldt omfang, men med det samlede beløb, der er til rådighed for handelsministeriet, er sådanne aktivitetsbegrænsninger en nødvendig konsekvens.

Karlskov Jensen (V):

Jeg er vel klar over, at det er nogle af de spareforanstaltninger, som et flertal i folketinget har gennemført, der ligger til grund for nedskæringen, men jeg vil godt stille handelsministeren det helt konkrete spørgsmål: er det ikke rigtigt opfattet, at en fastholdelse af den nedskæring, der er tale om her, vil betyde en nedskæring i det antal unge, der kan få den uddannelse, som er en forudsætning for, at handelsflåden kan få det nødvendige mandskab? Der bliver altså tale om en nedskæring af det antal, som i forvejen er for lavt. På den baggrund er det, jeg gerne vil spørge handelsministeren, og nu gentager jeg sådan set spørgsmålet: vil regeringen søge midler til at kunne imødekomme dette behov, sådan at handelsflåden kan få den tilgang, som i forvejen ligger i underkanten?

Handelsministeren (Ivar Nørgaard):

Det er rigtigt, at det er et flertal i folketinget, der har besluttet sig for denne størrelse af bevillinger, men det er da også mit indtryk, at det parti, hvorfra hr. Karlskov Jensen kommer, er indstillet på, at der skal spares på det offentliges udgifter. Jeg har flere gange mærket mig, at man har været kritisk over for regeringens holdning, vel at mærke i den retning, at man har ønsket yderligere besparelser ud over dem, man har kunnet gennemføre.

Det, der er problemet, er: hvordan gør man det, uden at det går ud over ønskeligt? Jeg kan sige, at på uddannelsesområdet, netop inden for søfartsuddannelsen, ligger det sådan, at det ikke kun er Svendborg søfartsskole, der bliver ramt; det er samtlige uddannelser, der bliver ramt af denne nedskæring. For de private søfartsskoler eller privatlignende søfartsskoler er det Svendborg søfartsskole og »Georg Stage«, og ser man

[Handelsministeren]

på de statslige sømandsskoler, kan jeg oplyse, at de har indsendt budgetter for det kommende finansår, 1978, på i alt 8,6 mill. kr., men man har måttet beskære dem med 1 mill. kr. i forhold til det, de har ønsket. Og deres ønsker bygger kun på, at man fortsætter det hidtidige aktivitetsniveau. Det er særdeles beklagelige konsekvenser, men jeg har forstået, at man har været opmærksom på, da man gennemførte besparelserne, at det måtte få visse konsekvenser.

Jeg er imidlertid naturligtvis parat til at drøfte spørgsmålet med hr. Karlskov Jensen og med repræsentanter for andre partier for at se, om man kan finde en anden måde at gennemføre det på, men som det ligger for mig i øjeblikket, vil det være ganske svært.

Karlskov Jensen (V):

Jeg takker for det lidt betingede tilsagn, som jeg fik fra handelsministeren her. Det er da rigtigt, at også venstre har været med til at gennemføre en række besparelser – dog ikke disse – men ved den besparelse, der ligger til grund her, er der jo tale om en lineær nedskæring af budgetterne, så vidt jeg har forstået, og dette er vel et eksempel på, at man ikke kan gå videre ad den vej uden at få uheldige virkninger ud af det, men at man nok i stedet for bør se på de fremtidige budgetter, og det vil vi være meget parate til.

Jeg mener, at vi bør prøve på at tage dette spørgsmål op, også fordi samfundet har behov for de unge, der får denne uddannelse, og det, at man lukker af for dem her, betyder formentlig, at disse unge holdes ude i arbejdsløsheden i stedet for at få en uddannelse.

Handelsministeren (Ivar Nørgaard):

Desværre tror jeg, jeg må bekræfte, at dette betyder, at nogle, som med stor sandsynlighed ville kunne få arbejde, ikke får det, og det er en uheldig konsekvens. Derfor vil jeg også meget gerne drøfte, om man kan finde en løsning. Men jeg ved fra mine kolleger, der repræsenterer større uddannelsesbudgetter end jeg, at det ikke er noget enestående, at disse nedskæringer medfører, at folk, der kunne have fået en uddannelse, ikke får den, desværre.

Alfred Hansen (DR):

En af de begrundelser, der fremføres, når man skærer ned på uddannelserne, og i forbindelse med adgangsbegrænsning, er, at vi ikke skal uddanne folk til ledighed. Vi står her over for en uddannelse af ikke særligt stort omfang, men med store konsekvenser for de få elever, som rammes, især da man ikke kan tilfredsstille efterspørgslen efter færdiguddannede.

Jeg står her med Morgenposten fra 12. marts, og til dette blad udtaler forstanderen for Svendborg søfartsskole, Henning Thallund, at det ser ud til, at man må reducere det nuværende antal uddannelsessøgende fra 100 på nuværende tidspunkt til ca. halvdelen fremover, hvis man fastholder bevillingen på de 825.000 kr. Samtidig oplyser forstanderen, at man havde indsendt til direktoratet for søfartsuddannelserne budgettet, som var på 1,1 mill. kr., og at man fik det retur med godkendelse, med accept, og en bemærkning om, at det nærmest var et udtryk for underbudgettering. Bagefter kommer så handelsministeriet ind i billedet og reducerer det med ca. 300.000 kr.

Jeg synes, dette er beklageligt i en tid, hvor man i hvert fald tilsyneladende giver udtryk for, at man vil fremme beskæftigelsen, navnlig for unge arbejdsløse, og giver mange hundrede millioner kroner til et sådant formål. Samtidig må man nok sige, at effekten heraf mange gange er ret tvivlsom. Her kunne man med ringe statsmidler sikre unge ikke bare en god uddannelse, men også helt sikker garanti for, at de kan komme ud og bruge deres uddannelse til noget fornuftigt.

Jeg mener, det er billigere og bedre og menneskeligt mere tilfredsstillende, om man i stedet for at give arbejdsløshedsunderstøttelse lader de unge få en uddannelse og få noget at arbejde med fremover.

Jeg vil gerne spørge, om ministeren vil tage konkret initiativ til at søge om en tillægsbevilling, og om ministeren har været klar over konsekvenserne af denne nedskæring. Hvis ikke ministeren har det, var der måske god grund til at revidere opfattelsen.

Handelsministeren (Ivar Nørgaard):

Det kan kun varme en handelsministers hjerte, at partier, som normalt repræsenterer den side af salen, der vil skære yderligere

[Handelsministeren]

ned, på dette felt finder, at vi har skåret for meget ned. Jeg kan gentage det løfte, som jeg gav til hr. Karlskov Jensen, at jeg er parat til at se positivt på dette spørgsmål, og jeg vil selvfølgelig være glad, hvis vi kan finde en løsning på sagen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

7) Til *ministeren for skatter og afgifter* af:

Kaj Hansen (DKP):

»Vil ministeren skærpe kontrollen med de dispositioner, som ligger tre år forud for et generationsskifte i aktieselskaber mv., og som reducerer skattekursen?«

(Spm. nr. 583).

Skriftlig begrundelse.

Erhvervs-Bladet har den 17. marts 1978, side 4, en artikel om overdragelse af aktier ved gave eller arv, hvori der bruges et eksempel, som viser, at skatten nedbringes med 767.000 kr. ved manipulation.

Kaj Hansen (DKP):

Det spørgsmål, jeg har stillet, er ikke stillet for unødvendigt at generere skatte- og afgiftsministeren, men det forlyder jo, at ministeren arbejder på en meget omfattende skattereform, som inden ret længe skal forelægges folketinget. I det arbejde indgår formentlig også, at der skal lukkes en del huller, der i dag gør det legalt muligt at foretage skatteunddragelser. Derfor vil jeg gerne stille det spørgsmål, om ministeren vil være med til at stoppe for den unddragelse, man kan læse om i Erhvervs-Bladet den 17. marts. Her fortæller civilingeniør Estrup, hvordan man ved at manipulere med skattekursen kan unddrage sig en del af formuebeskatningen.

Det er jo sådan, at når det drejer sig om aktier, er det skattekursen, der lægges til grund for opgørelsen af personers skattepligtige formue, og det kan også få betydning for personbeskatning og arve- eller gaveafgifter, når det drejer sig om familieoverdragelser. I artiklen vistes der i et eksempel, hvorledes man kan nedbringe en aktiekapital på 1,7 mill. kr. til cirka det halve, hvorledes man kan nedbringe skattekursen fra 1.700 til 740 og på den måde unddrage sig en del af den skat, man ellers skulle have betalt.

Jeg siger ikke, at det her foregår ulovligt, det er nogle af de legale unddragelser, der fortsat er mulighed for, og jeg vil gerne spørge skatteministeren, om han i sin skattereform vil tage det med, således at også dette hul kan blive lukket.

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

I den artikel i Erhvervs-Bladet fra den 17. marts, som spørgeren henviser til, har artiklens forfatter givet anvisninger på de muligheder, der foreligger for, at et generationsskifte i en virksomhed, der drives i selskabsform, kan ske med det lavest mulige skatte- og afgiftstilsvær derved, at skattekursen på selskabets aktier søges holdt på det lavest mulige niveau i afståelsesøjeblikket.

Jeg kan imidlertid berolige spørgeren med, at det indgår i de skattelignende myndigheds arbejde at kontrollere netop den slags transaktioner som de i artiklen i Erhvervs-Bladet omtalte.

Jeg vil også gøre opmærksom på, at de skattekurser, der af statskattedirektoratet fastsættes på aktier, som ikke noteres på børsen, er beregnet til brug ved ansættelsen af den skattepligtige formue. De kan derfor ikke uden videre forventes godkendt som grundlag for overdragelser eller ved afgiftsberegninger. De såkaldte skattekurser kan derfor også kun være vejledende ved værdiansættelsen af aktier i dødsboer og ved gaveafgiftsberegninger. Navnlig når der er tale om større aktieposter, vil det ofte være nødvendigt at lade disse vurdere efter de særlige herom gældende regler i kildeskatteloven.

Kaj Hansen (DKP):

Ministeren behøver ikke at komme på tallerstolen igen, hvis jeg kan forstå hans svar på den måde, at de forhold, jeg har påpeget her, vil komme med i en skattereform og blive rettet.

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

Da det måske kan være vanskeligt i referatet i Folketingstidende at se, om jeg går på tallerstolen eller ej, er det vel mere præcist at give et svar, som så kommer i referatet, og da vil jeg sige, at de forhold, der er omtalt i

[Ministeren for skatter og afgifter]

den pågældende artikel, vil kunne ændres allerede efter den gældende skattelovgivning.

Hermed sluttede spørgsmålet.

8) Til *ministeren for skatter og afgifter* af:

Poulsgaard (FP):

»Finder ministeren ikke, at det er udtryk for en utilbørlig dobbeltmoral at spekulere i et øget tobaks- og spiritusforbrug, samtidig med at man på finansloven afsætter millionbeløb til en forøget indsats mod alkoholmisbruget?«

(Spm. nr. 589).

Skriftlig begrundelse.

Af dagspressen er det i den senere tid fremgået, at skatte- og afgiftsministeren ikke er foruroliget med hensyn til statens lavere indtægter fra tobaks- og spiritusafgifterne.

Ministeren lader tydeligt forstå, at salget nok skal gå op igen, således at statens indtægter stiger – og tager aldeles ikke hensyn til befolkningens sundhedstilstand.

Poulsgaard (FP):

Vi har jo en skatteminister i dette land, og jeg vil da gerne være med til at gøre den mand arbejdsløs, men det er der nok ikke store udsigter til at han bliver foreløbig. Vi har altså en skatteminister, og det er hans opgave at kradspe penge ind, det må vi indrømme, det er det, vi har skatteministeren til, og med den regering, vi har, er der i hvert fald også brug for at få nogle penge kradset ind.

Men skatteministeren repræsenterer også socialdemokratiet, og man har fra socialdemokratiets som fra alle andre partiers side talt vidt og bredt om det alkoholmisbrug, der foregår, og det alt for store tobaksforbrug, vi har, da det jo er med til at nedbryde folks sundhedstilstand, og der gøres et stort stykke oplysningsarbejde i skoler og en lang række andre steder, igennem radio og TV, for at nedsætte forbruget af spiritus og tobak. Man har sågar her for nylig holdt en tobaksfri dag – jeg ved ikke, om ministeren holdt tobaksfri, jeg gjorde det ikke, det var nok vor fejl.

Så hævdede man afgifterne for et stykke tid siden, og så gik det, som det var ønskeligt af hensyn til folkesundheden: forbruget faldt.

Da vi bruger store midler til at bekæmpe alkoholmisbrug og tobaksmisbrug, synes jeg nok, det er beskæmmende, at landets skatteminister, selv om han altså skal have penge ind, udtaler vidt og bredt, at der er ikke noget at være nervøs for, for når folk bliver vant til de nye afgifter, stiger forbruget igen. Jeg mener, der ligger en dobbeltmoral i, at man på den ene side gør alt, hvad man kan – og jeg mener, det er rigtigt – i oplysningsøjemed for at bremse forbruget af de to ting, mens på den anden side en af landets, ja, undskyld udtrykket, førende politikere kommer og siger: det skal I ikke være kedede af, kære venner, det skal nok gå sådan, som det plejer, at vi får folkesundheden nedbrudt

Formanden:

Taletiden er for længst omme.

Poulsgaard (FP):

Undskyld. Der bliver en anden omgang.

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

Jeg må erkende, at jeg har lidt vanskeligt ved at tage spørgsmålet helt alvorligt, al den stund jeg ikke kan genkende mine betragtninger i dagspressen, som de skulle fremgå af spørgsmålet: om ikke ministeren finder, at det er udtryk for en utilbørlig dobbeltmoral at spekulere i et øget tobaks- og spiritusforbrug osv. Jeg mener simpelt hen ikke, at mine udtalelser kan fortolkes på den måde, at jeg skulle spekulere i et øget tobaks- og spiritusforbrug.

Poulsgaard (FP):

Nu har vi jo mange fortolkningsekspertes i dette land også, men det er helt givet, at ministeren – ellers skulle ministeren være citeret fuldstændig forkert, og det kan man blive, det skal jeg medgive – har sagt, at han ikke var foruroliget over den nedgang, der var i provenuet af disse afgifter, for det skulle nok rette sig. Hvis ikke der i det ligger, at ministeren regner med, at vi når op på det samme niveau i forbruget som før, så forstår jeg ingenting.

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

[Ministeren for skatter og afgifter]

Selv med vide muligheder for at fortolke kan man vistnok ikke sige, at en udtalelse fra mig om, at jeg ikke var foruroliget over den midlertidige nedgang i tobaks- og spiritusforbruget, skulle kunne fortolkes som et udtryk for en utilbørlig dobbeltmoral derved, at jeg skulle spekulere i et øget tobaks- og spiritusforbrug.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Formanden:

Fra ministre er modtaget besvarelse af skriftlige spørgsmål. Spørgsmål stillet af følgende medlemmer af folketinget er sammen med besvarelsene heraf optaget i Folketings-tidende nedenfor:

Mølgaard: spm. nr. 539

Ole Henriksen: spm. nr. 542

Dohrmann: spm. nr. 550

Glensgård: spm. nr. 552 og 570

Ellemann-Jensen: spm. nr. 554

Steen Folke: spm. nr. 560

Gerda Møller: spm. nr. 561

Bernhard Baunsgaard: spm. nr. 565 og 568

Inger Stilling Pedersen: spm. nr. 566

Fuglsang: spm. nr. 567

Honoré: spm. nr. 571

Arne Christiansen: spm. nr. 587

Til statsministeren (3/3 78) af:

Mølgaard (DR):

»Vil statsministeren overveje at overføre Christianias hele forvaltning fra forsvarsministeriet til socialministeriet under indtryk af, at ressortplaceringen hos forsvarsministeriet udelukkende er historisk og på ingen måde funktionelt betinget?«

(Spm. nr. 539).

Begrundelse.

Uanset hvad der fremtidig kommer til at ske med Christianiaområdet og dets nuværende beboere, forekommer det, at forsvarsministeriets forudsætninger for at varetage forvaltningen er de spinkleste blandt alle myndighedsgrene. En overførelse til social-

ministeriets ressort forekommer naturlig som også foreslået i en henvendelse af 3. februar 1978 til regeringen og folketinget fra hr. Ejner Trellund, Tordenskjoldsgade 11, 1055 København K.

Besvarelse (9/3 78):

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Hr. Mølgaards spørgsmål giver mig anledning til at gøre opmærksom på, at forsvarsministeren ikke er eneste ressortmyndighed for så vidt angår Christiania. Forsvarsministeren er som grundejer ansvarlig for administrationen af arealerne. Planlægningen af området hører derimod under miljøministeren, bebyggelsen på området under boligministeren, beboernes sociale problemer under socialministeren osv.

Da forsvarsministeriet i forvejen som grundejer har mange andre arealer og bygninger at forvalte, og da der ikke er nogen anden entydig ressortmyndighed, har jeg ingen aktuelle planer om at overføre Christiania til noget andet ministerium.

Til arbejdsministeren (3/3 78) af:

Ole Henriksen (SF):

»Anser ministeren de dispositioner, Helsingør Kommunes økonomiudvalg foretog den 24. januar 1978 vedrørende anvendelsen af nogle af de midler, kommunen i henhold til augustforlig II skal afsætte til fremme af beskæftigelsen, for at være i overensstemmelse med forligets bestemmelser?«

(Spm. nr. 542).

Begrundelse.

Midlerne er, så vidt jeg rent umiddelbart kan se, i dette tilfælde brugt til at få udført nogle rent ordinære, administrative opgaver i kommunen. Da det imidlertid skal erkendes, at grænsen mellem, hvad der normalt skulle udføres, og hvad der normalt ikke ville blive udført, er meget uklar, ville det være rart, hvis ministeren med udgangspunkt i den ovennævnte sag ville forsøge at præcisere bestemmelserne.

Besvarelse (10/3 78):

Arbejdsministeren (Auken):

[Arbejdsministeren]

Der er i spørgsmålets begrundelse endvidere anmodet om en nærmere præcisering af bestemmelserne for anvendelsen af de særlige kommunale midler. Jeg skal hertil bemærke følgende:

Med udgangspunkt i regeringens beskæftigelsesplan er der ved lov nr. 488 af 14. september 1977 om ekstraordinære beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i kommuner og amtskommuner skabt grundlag for at inddrage kommuner og amtskommuner i bekæmpelsen af ungdomsarbejdsløsheden.

Denne lovs intentioner er nærmere beskrevet i indenrigsministerens cirkulære af 25. oktober 1977 om ekstraordinære beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i kommuner og amtskommuner. Dette cirkulære er senere fulgt op af mere detaljerede cirkulærer fra arbejdsministeriet og undervisningsministeriet.

Kommunerne kan bl. a. anvende de afsatte beløb til iværksættelse af beskæftigelsesprojekter for unge. Disse projekter kan iværksættes enten for kommunale midler alene eller for kommunale midler suppleret med et statstilskud (på 80 pct. af lønudgifterne) i medfør af § 97 a i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v.

Såfremt der ydes statstilskud, skal projekterne godkendes af arbejdsformidlingskontorerne efter indhentet udtalelse fra arbejdsmarkedsnævnet.

I de øvrige tilfælde, dvs. hvor der ikke ydes statstilskud, skal beskæftigelsesprojekterne forelægges arbejdsmarkedsnævnet til udtalelse. Men det er ifølge indenrigsministeriets cirkulære alene de kommunale myndigheder, der har afgørelsen vedrørende iværksættelse af de enkelte projekter, således at arbejdsmarkedsnævnets udtalelse alene skal betragtes som et moment, som de kommunale myndigheder kan tage i betragtning ved vurderingen af, om et projekt skal iværksættes.

Ifølge indenrigsministeriets cirkulære skal beskæftigelsesprojekterne opfylde de betingelser, der hidtil har været gældende for beskæftigelsesarbejder med hensyn til løn- og arbejdsvilkår og arbejdets ekstraordinære karakter. Med arbejdets ekstraordinære karakter forstås, at arbejdet ellers ikke ville være blevet udført – i hvert fald ikke for tiden. Disse betingelser svarer til de betingelser, der er fastsat for iværksættelse af beskæftigelses-

arbejder i medfør af § 97 a i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v., jfr. arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 325 af 29. juni 1971 om særlige foranstaltninger til beskæftigelse af arbejdsløse.

Herudover har arbejdsministeriet i skrivelse af 21. december 1977 til samtlige kommunalbestyrelser og amtsråd m. fl. efter aftale med indenrigsministeriet angivet nogle yderligere retningslinjer, der kan lægges til grund ved iværksættelse af beskæftigelsesprojekter for unge.

Det fremgår af arbejdsministeriets skrivelse, at der af de særlige kommunale og amtskommunale beskæftigelsesmidler kan afholdes udgifter til evt. formandsløn og materialer, forudsat at disse udgifter udgør en mindre del af de samlede udgifter ved projektets gennemførelse. Ligeledes kan evt. ekstraordinære udgifter til projektering afholdes af de særlige midler. Af skrivelsen fremgår det endvidere, at arbejdsmarkedsnævnet, når det får forelagt projekterne til udtalelse ved bedømmelsen af projekterne, skal være opmærksom på, om projektet er ekstraordinært, om lønudgifterne ved projektets gennemførelse udgør en betydelig del af de samlede udgifter, og om projektet tidsmæssigt og indholdsmæssigt virker til gene for andre beskæftigelsesforanstaltninger i området til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden. For så vidt angår den konkrete sag, drejer det sig om, at Helsingør kommune vil igangsætte et beskæftigelsesprojekt for i alt 35 unge arbejdsløse inden for kommunens anlægs- og parkafdelinger til en samlet udgift på 3.540.000 kr. Inden for disse midler vil til projektering, styring og arbejdsledelse blive anvendt ca. 340.000 til ansættelse af 1 ingeniør, 1 landskabsarkitekt, 1 teknisk assistent og 1 gartnerassistent ud over de 35 unge arbejdsløse. Disse fire nye midlertidige teknikerstillinger er blevet besat med arbejdsløse, der er anvist af arbejdsformidlingen.

Jeg har fra arbejdsdirektoratet fået oplyst, at projektet ikke har været optaget på kommunens anlægsbudget, og at projektet har været behandlet i arbejdsmarkedsnævnet i Frederiksborg amt, som har godkendt det.

Arbejdsdirektoratet oplyser endvidere, at projektet ikke adskiller sig væsentligt fra projekter, der er godkendt i andre områder, samt at det skønnes at være i overensstemmelse med de retningslinjer, som er inde-

[Arbejdsministeren]

holdt i arbejdsministeriets ovennævnte skrivelse af 21. december 1977. Jeg kan tilslutte mig arbejdsdirektoratets vurdering.

Til *landbrugsministeren* (6/3 78) af:

Dohrmann (FP):

»Agter ministeren at støtte de syd- og sønderjyske landmænds berettigede protester mod fredningsmyndighedernes planer om at omdanne store områder af frugtbar landbrugsjord i marskegnene til et goldt reservat, hvor sommerfuglejægere og ornitologer kan boltre sig, hvorimod driftige og valutaskabende erhvervsmedarbejdere og ejere fremover må tjene til livets ophold som udstillingsobjekter for nysgerrige turister?«

(Spm. nr. 550).

Besvarelse (12/3 78):

Landbrugsministeren (Poul Dalsager):

De planer, som hr. Dohrmann hentyder til i spørgsmålet, må være det arbejde, som for tiden foregår i fredningsstyrelsen under miljøministeriet med henblik på at udarbejde et samlet oplæg til beskyttelse af arealer i Tøndermarsken. Det er oplyst for mig, at dette oplæg navnlig vil koncentrere sig om de naturmæssige interesser i arealerne omkring Vidåen og det gamle kogsland.

Arbejdet skal delvis ses i sammenhæng med loven om fremskudt dige for Tønder Marsk, der blev vedtaget af folketinget i 1977. Det var i lovforslagets bemærkninger forudsat, at der i forbindelse med et digebyggeri blev tilgodeset de naturmæssige værdier i området, herunder at den nuværende driftsform med græsning i det gamle kogsland blev opretholdt.

Fredningsstyrelsens oplæg omfatter ikke de arealer, som er omfattet af loven om digebyggeriet, idet disse arealer og det, der skal ske her, vil blive drøftet i det udvalg, som ministeriet for offentlige arbejder skal nedsætte efter lovens § 5, og hvor også landbrugsministeriet vil blive repræsenteret.

Det er oplyst for mig, at fredningsstyrelsens oplæg vil blive sendt til de implicerede myndigheder, ministerier, amtsråd og kommuner til udtalelse, så snart det er færdigbehandlet. Landbrugsministeriet vil naturligvis også udtale sig om de interesser, vi skal tilgodese.

Til *indenrigsministeren* (6/3 78) af:

Glensgård (FP):

»Billiger ministeren, dels at formanden for Vejle amts tilsynsråd, amtmand Wamberg, på en klageskrivelse fra byrådsmedlem Benny Nyboe Nielsen, Horsens, på tilsynsrådets vegne delvis afviser klagerens påstand om, at Horsens' borgmester, Holger Sørensen, ikke har givet byrådet de oplysninger, som byrådet har krav på, og derved ført Horsens byråd bag lyset i en sag om salg af kommunal ejendom, og dels at tilsynsrådet ikke har fremskaffet det relevante materiale, som er afgørende for sagens belysning, herunder indhentet oplysninger fra de byrådsmedlemmer, der er af samme opfattelse som klageren?«

(Spm. nr. 552).

Begrundelse.

Under finansudvalgets behandling af landbrugsministerens ansøgning om tillægsbevilling til køb af et jordtilliggende til Bygholm hovedgård på grund af overflytning af aktiviteterne fra Ørridslevgård til Bygholm rejste jeg over for landbrugsministeren spørgsmålet, om det var rimeligt, at staten betalte mere for jorderne til Rugballegård, end nødvendigt var. Landbrugsministeren henholdt sig til de forhandlinger, der var foregået mellem Horsens kommune og ejeren af Rugballegård, maskinfabrikant Jens Christensen. Under finansudvalgets behandling oplyste jeg, at der var foregået ting, der kunne betegnes som yderst uheldige, og som efter min opfattelse lå over grænsen af, hvad loven tillader; bl. a. er det af byrådets behandling af sagen fremgået, at Horsens kommune ikke har forsøgt at bortsælge den maskinfabrik, der medfulgte i købet af Rugballegård til den størst opnåelige handelspris. Byrådet har under et lukket møde besluttet at sælge maskinfabrikken, beliggende i Rugballegårds bygninger, til Horsens erhvervssekretariats formand, tidligere direktør for maskinfabrikken Møller og Jochumsen, Werner Kjærsgaard, til en pris, der ligger mere end ½ mill. kr. under handelsprisen. Dette er ikke Horsens kommune ubekendt, idet advokat Iver Lauritzen, Århus, over for en af Horsens kommunens embedsmænd, kontorchef Dinesen, har tilkendegivet, at en af advokatens klienter var

[Glensgård]

særdeles interesseret i at erhverve maskinfabrikken. Kontorchef Dinesen oplyste i øvrigt over for Århusadvokaten, at han nok skulle blive underrettet, når kommunen havde handlet med maskinfabrikant Christensen, hvilket til ministerens underretning ikke ske-te.

Ved en personlig henvendelse til kontorchef Dinesen, Horsens kommune, før sagen blev afgjort, blev det over for mig oplyst, at Horsens kommune ikke var interesseret i at bortsælge maskinfabrikken til en for Horsens kommune ukendt person, hvilket senere viste sig at være begrundet i, at Horsens kommunes salgsbetingelser viste sig at være særdeles gunstige. Direktør Werner Kjærsgaard købte maskinfabrikken med en meget lille udbetaling, og sikkerheden for restkøbesummen skulle kun stilles i form af et ejerpantebrev i de maskiner, som kommunen solgte. Direktør Werner Kjærsgaard skulle således ikke stille anden sikkerhed – hverken i form af bankgaranti eller pant i privat ejendom.

Sagen er således i alle henseender ikke værdig for Horsens kommune og i særdeleshed uacceptabel for staten på grund af den alt for høje pris, landbrugsministeriet betalte for jordtilliggendet til Rugballegård. Stats-skattedirektoratet har i øvrigt i sagen udtalt, at købsprisen for jorden til Rugballegård må anses at ligge i overkanten af normal handelspris, hvilket jeg i øvrigt har informeret offentligheden om.

Tilsynsrådet for Vejle amt har i sit svar til byrådsmedlemmet som ovenfor anført delvis afvist klageren, men dog fundet anledning til at anføre, at borgmester Holger Sørensen godt kunne have givet svar på de rejste spørgsmål. Et af de spørgsmål, byrådsmedlem Benny Nyboe Nielsen rejste over for borgmesteren om, hvem der havde vurderet maskinfabrikken, kan borgmesteren ikke give svar på. Jeg kan over for ministeren oplyse, at der ikke fra Horsens kommune er foretaget anden vurdering af maskinfabrikken end den, køberen har foretaget, samt muligvis en vurdering af det socialdemokratiske byrådsmedlem, arbejdsformidler Erling Jensen. Der er således ikke foretaget nogen egentlig vurdering af maskinfabrikken, og det er derfor efter min opfattelse groft, at borgmester Holger Sørensen ikke har afgivet de svar, der må kræves af borgmesteren i en handel, som kommunen har foretaget for staten.

Jeg håber, indenrigsministeren nøje vil vurdere denne sag og herunder indhente udtalelser fra henholdsvis byrådsmedlem Ivan Hersland, Danmarks kommunistiske parti, og byrådsmedlem Jacob Ravn, miljølisten, der begge har tilkendegivet, at der ikke var fremlagt alle de for sagens afgørelse nødvendige papirer før byrådets behandling af sagen.

Jeg skal til slut over for ministeren tilkendegive, at jeg i denne sag ikke mener, at der fra henholdsvis køber, direktør Werner Kjærsgaard, og sælger, maskinfabrikant Jens Christensen, er foretaget noget, der er kritisabelt, idet begge naturligvis har søgt at få bedste salgs- og bedste købspris.

Besvarelse (15/3 78):

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Det fremgår af det af hr. Glensgård stillede spørgsmål, at anledningen til spørgsmålet er en afgørelse, der er truffet af tilsynsrådet for Vejle amt.

Jeg har derfor anmodet tilsynsrådet om en udtalelse. Når tilsynsrådets svar foreligger, skal jeg vende tilbage til spørgsmålet.

Til ministeren for skatter og afgifter (8/3 78) af:

Ellemann-Jensen (V):

»Ministeren bedes give sin vurdering af den udvikling, der har været i omsætningen af vin og spiritus i Danmark siden de seneste afgiftsforhøjelser, og sine skøn over den fremtidige omsætningsudvikling samt redegøre for udviklingen i provenuet af afgifterne og sine forventninger til den fremtidige provenuudvikling samt sin generelle vurdering af sammenhængen mellem afgifternes nuværende niveau og provenuudviklingen.«

(Spm. nr. 554).

Begrundelse.

Under drøftelserne i august 1977 om nye afgiftsforhøjelser blev det i en henvendelse fra spritfabrikkerne hævdet, at afgifterne på spiritus efterhånden havde nået et sådant niveau, at yderligere forhøjelser ville virke så stærkt på omsætningen, at der ville blive tale om et egentligt provenutab. Pressemeddelelser om voldsomme omsætningsfald synes at understøtte denne argumentation, og det må

[Ellemann-Jensen]

derfor være værdifuldt at vurdere sammenhængen mellem afgifter og priselasticiteter – også under hensyntagen til den kommende debat om den harmonisering af forbrugsafgifterne på vin og alkohol inden for EF, som folketinget tidligere har givet tilslutning til.

Besvarelse (15/3 78):

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

Udviklingen i omsætningen af vin og spiritus i Danmark samt udviklingen i indtægterne af vin- og spiritusafgifterne siden 1973 er belyst i medfølgende bilagstabeller.

Fra 1973 til 1977 er de banderolerede mængder vin og spiritus steget henholdsvis 10 pct. og 23 pct., medens indtægterne af vin- og spiritusafgifterne er steget henholdsvis 116 pct. og 86 pct i samme periode.

Siden 1973 er afgiftssatserne for vin og spiritus blevet forhøjet den 17. maj 1974 og den 21. august 1976 samt for spiritus desuden den 7. september 1977.

Til og med afgiftsforhøjelserne i 1976 er vinafgifterne steget med 60–88 pct. (afhængig af vinnens art) og spiritusafgifterne steget med 36–40 pct. (afhængig af varens art). Med afgiftsforhøjelsen på spiritus i 1977 er spiritusafgifterne i alt steget 80–88 pct. siden 1973, men den sidste afgiftsforhøjelse vil først slå igennem på provenuet i 1978.

Ved hver af de nævnte afgiftsforhøjelser har det vist sig, at fremskyndede indkøb (hamstring) i perioden omkring afgiftsforhøjelserne oftest efterfølges af et direkte fald i indtægten af den pågældende afgift sammenlignet med tilsvarende måned året før. Dette fald har hver gang vist sig at være af nogle måneders varighed. Derefter har indtægten igen været stigende sammenlignet med tilsvarende måneder året før. Den seneste forhøjelse af spiritusafgiften medførte usædvanlig stor hamstring efterfulgt af unormalt små køb, som har bevirket, at provenuet af spiritusafgiften i september 1977 var ca. 200 mio. kr. større end normalt, hvorimod de efterfølgende måneder har givet et lavere provenu end normalt.

Den senest opgjorte måned, februar 1978, har imidlertid vist en lille stigning i afgiftsprovenuet sammenlignet med februar 1977.

Når hamstringen har udtømt sin virkning, må der forventes en opgang i salget, således

at forhøjelsen af spiritusafgiften vil medføre en stigning i afgiftens provenu.

På finansloven for finansåret 1977/78 var budgetteret med et provenu på 1400 mio. kr. hidrørende fra spiritusafgifterne. Ifølge det seneste skøn over indtægterne i finansåret 1977/78 forventes spiritusafgifterne efter forhøjelsen i september 1977 at indbringe et provenu på 1475 mio. kr. i indeværende finansår. I april-finansåret 1978/79 (perioden 1. april 1978 til 1. april 1979) ventes spiritusafgifterne at indbringe 1600 mio. kr.

Vinafgiften, som har uændrede satser, er på finansloven for 1977/78 opført med et beløb på 550 mio. kr. Ifølge seneste skøn skulle den kunne indbringe 540 mio. kr. i indeværende finansår. I april-finansåret 1978/79 ventes vinafgiften at indbringe 550 mio. kr.

Ifølge en undersøgelse af »Udviklingstendenser i akvavit- og alkoholforbruget i Danmark 1950-69« udarbejdet af Danmarks Statistik i 1970 for De danske Spritfabrikker skulle priselasticiteten for spiritus ligge på ca. $\div 1$ og indkomstelasticiteten på ca. 2.

Den gennemsnitlige timefortjeneste for arbejdere i industri og håndværk m. v. er – korrigeret for stigningen i forbrugerpriserne – steget 15 pct. fra 1973 til 1977. (Realtimelønnen).

Havde prisen for spiritus været uændret siden 1973, skulle salget – med den anførte stigning i reallønnen på 15 pct. og med anvendelse af den ovennævnte indkomstelasticitet – være steget med ca. 30 pct. Med uændrede afgiftssatser skulle provenuet være steget tilsvarende.

Rent faktisk steg provenuet med 86 pct. Denne yderligere stigning – ud over de nævnte 30 pct. – må hidrøre fra afgiftsforhøjelserne.

Sammenholdes afgiftsforhøjelserne siden 1973 med prisstigningerne i den forløbne periode, er afgiftssatserne på vin og spiritus steget 60–88 pct., medens forbrugerpriserne i samme periode er steget 53 pct. En væsentlig del af afgiftsforhøjelserne er således begrundet med en tilpasning til prisudviklingen.

Det kan i øvrigt nævnes, at alkoholbeskatningen i Danmark ikke udelukkende tjener fiskale hensyn, men også har til formål at begrænse alkoholforbruget af sundhedsmæssige årsager.

[Ministeren for skatter og afgifter]

For så vidt angår harmoniseringen inden for EF kan det oplyses, at Kommissionen i marts 1972 har forelagt Rådet forslag til direktiver om harmonisering af forbrugsafgiften på bl. a. vin og alkohol.

Forslagene blev behandlet i Rådet frem til 1974, hvor man måtte konstatere, at det som følge af principielle uoverensstemmelser ikke var muligt at nå til enighed.

Forslagene går dels ud på at forpligte

medlemsstaterne til at opkræve en ensartet afgift på henholdsvis vin og alkohol, dels at harmonisere afgiftsstrukturen, dvs. reglerne om beskatningsgrundlaget (afgiftspligtens omfang, fritagelser m.v.) samt opkrævningsformen. Der er ikke tale om harmonisering af de enkelte medlemsstaters afgiftsniveauer.

På foranledning af Kommissionen er behandlingen af forslagene nu genoptaget i Rådets gruppe for finansielle spørgsmål.

Tabel 1

Spiritusafgiftens prøvenu
Indtægt i 1000 kr.

	1973	1974	1975	1976	1977	1978
Januar	110.716	138.102	151.763	187.258	206.375	183.067
Februar	42.022	58.069	58.588	67.191	63.282	65.478
Marts	50.090	56.245	63.986	89.079	89.834	
Januar kvartal	202.828	252.416	274.337	343.528	359.491	
April	62.447	67.458	93.976	99.507	133.849	
Maj	66.554	76.285	69.989	96.267	87.332	
Juni	59.826	84.725	86.855	89.958	114.892	
April kvartal	188.827	228.468	250.820	285.732	336.073	
Juli	70.914	72.856	79.234	99.169	106.818	
August	57.583	64.824	85.199	104.505	111.008	
September	80.749	63.713	74.341	192.340	325.602	
Juli kvartal	209.246	201.393	238.774	396.014	543.428	
Oktober	77.874	72.962	83.689	70.069	128.004	
November	62.368	75.360	111.153	72.736	54.183	
December	66.520	79.784	97.357	102.848	84.486	
Oktober kvartal	206.762	228.106	292.199	245.633	266.673	
Hele året	807.663	910.383	1.056.130	1.270.927	1.505.665	

Salget af spiritus.
Banderolering i 1000 l

	1973	1974	1975	1976	1977	1978
Januar kvartal	3.722	4.208	4.483	5.227	5.042	
April kvartal	4.080	4.559	4.563	5.328	4.610	

[Ministeren for skatter og afgifter]

Juli kvartal	4.749	4.874	4.808	6.578	8.017
Oktober kvartal	5.654	5.434	7.561	6.391	4.643
Hele året	18.205	19.075	21.415	23.524	22.312

Afgiftssatser for spiritus
Kr. pr. liter å 100 pct.

	1/1 1973	17/5 1974	21/8 1976	7/9 1977
Akvavit og snaps . . .	92,80	108,60	130,30	167,50
Anden spiritus	137,00	154,80	185,75	257,15

Tabel 2

Spiritusafgiftens provenu
Indtægt 1973 = 100

	1973	1974	1975	1976	1977	1978
Januar	100	125	137	169	186	165
Februar	100	138	139	160	151	156
Marts	100	112	128	178	179	
Januar kvartal	100	124	135	169	177	
April	100	108	150	159	214	
Maj	100	115	105	145	131	
Juni	100	142	145	150	192	
April kvartal	100	121	133	151	178	
Juli	100	103	112	140	151	
August	100	113	148	181	193	
September	100	79	92	238	403	
Juli kvartal	100	96	114	189	260	
Oktober	100	94	107	90	164	
November	100	121	178	117	87	
December	100	120	146	155	127	
Oktober kvartal	100	110	141	119	129	
Hele året	100	113	131	157	186	

Salget af spiritus
Banderolering 1973 = 100

	1973	1974	1975	1976	1977	1978
Januar kvartal	100	113	120	140	135	
April kvartal	100	112	112	131	113	
Juli kvartal	100	103	101	139	169	
Oktober kvartal	100	96	134	113	82	

[Ministeren for skatter og afgifter]

Hele året	100	105	118	129	123
-----------------	-----	-----	-----	-----	-----

Afgiftssatser for spiritus
1973 = 100

	1/1 1973	17/5 1974	21/8 1976	7/9 1977
Akvavit og snaps	100	117	140	180
Anden spiritus	100	113	136	188

Tabel 3

Vinafgiftens provenu
Indtægt i 1000 kr.

	1973	1974	1975	1976	1977	1978
Januar	32.501	29.310	36.511	44.867	53.908	64.554
Februar	18.826	19.150	22.226	31.142	28.833	32.723
Marts	9.308	16.969	23.423	28.636	36.494	
Januar kvartal.....	60.635	65.429	82.160	104.645	119.235	
April.....	10.217	18.818	27.216	32.405	41.515	
Maj.....	18.195	20.113	29.295	32.097	40.724	
Juni	20.056	28.641	28.186	29.298	42.972	
April kvartal.....	48.468	67.572	84.697	93.800	125.211	
Juli.....	20.277	24.510	28.294	35.135	50.362	
August.....	17.107	19.049	29.364	32.916	39.198	
September.....	21.192	23.250	29.680	55.451	57.258	
Juli kvartal	58.576	66.809	87.338	123.502	146.818	
Oktober.....	23.775	22.361	28.020	31.355	40.239	
November.....	24.785	26.929	34.365	34.758	36.585	
December.....	24.017	34.600	37.093	51.125	50.675	
Oktober kvartal	72.577	83.890	99.478	117.238	127.499	
Hele året	240.256	283.700	353.673	439.185	518.763	

Salget af vin
Banderolering i 1000 l

	1973	1974	1975	1976	1977	1978
Januar kvartal.....	11.882	11.912	11.743	14.806	12.722	
April kvartal.....	12.518	12.586	14.549	14.652	15.342	
Juli kvartal	14.358	11.010	14.706	17.116	15.878	
Oktober kvartal	15.209	13.275	17.087	16.982	15.453	
Hele året	53.967	48.783	58.085	63.556	59.395	

[Ministeren for skatter og afgifter]

Afgiftssatser for vin

Kr. pr. l

	1/1 1973	17/5 1974	21/8 1976
Bordvin undtagen mousserende vin. . . .	4,00	5,50	7,50
Hedvin og mousserende vin. . . .	8,70	10,95	13,95

Tabel 4

Vinafgiftens provenu

Indtægt 1973 = 100

	1973	1974	1975	1976	1977	1978
Januar	100	90	112	138	166	199
Februar	100	102	118	165	153	174
Marts	100	182	252	308	392	
Januar kvartal.	100	108	135	173	197	
April.	100	184	266	317	406	
Maj.	100	111	161	176	224	
Juni	100	143	141	146	214	
April kvartal.	100	139	175	194	258	
Juli	100	121	140	173	248	
August	100	111	172	192	229	
September	100	110	140	262	270	
Juli kvartal	100	114	149	211	251	
Oktober	100	94	118	132	169	
November	100	109	139	140	148	
December	100	144	154	213	211	
Oktober kvartal	100	116	137	162	176	
Hele året	100	118	147	183	216	

Salget af vin

Banderolering 1973 = 100

	1973	1974	1975	1976	1977	1978
Januar kvartal.	100	100	99	125	107	
April kvartal.	100	100	116	117	123	
Juli kvartal	100	77	102	119	111	
Oktober kvartal	100	87	112	112	102	
Hele året	100	90	108	118	110	

[Ministeren for skatter og afgifter]

Afgiftssatser for vin
1973 = 100

	1/1 1973	17/5 1974	21/8 1976
Bordvin undtagen mousserende vin. . . .	100	138	188
Hedvin og mousserende vin. . . .	100	126	160

Tabel 5

Forbrugerprisindeks
1973 = 100

	1973	1974	1975	1976	1977	1978
Januar kvartal.	96	109	124	131	146	
April kvartal.	99	113	126	137	150	
Juli kvartal.	101	117	128	139	154	
Oktober kvartal. . . .	105	122	127	144	162	
Hele året.	100	115	126	138	153	

Industriarbejders timefortjeneste
øre pr. time

	1973	1974	1975	1976	1977	1978
Januar kvartal.	2275	2754	3355	3762	4142	
April kvartal.	2434	2939	3526	3921	4307	
Juli kvartal.	2530	3022	3571	3987		
Oktober kvartal. . . .	2676	3204	3712	4110		
Hele året.	2485	2974	3544	3950		

Industriarbejders timefortjeneste
1973 = 100

	1973	1974	1975	1976	1977	1978
Januar kvartal.	92	111	135	151	167	
April kvartal.	98	118	142	158	173	
Juli kvartal.	102	122	144	160		
Oktober kvartal. . . .	108	129	149	165		
Hele året.	100	120	143	159		

Indeks
1973 = 100

	1973	1974	1975	1976	1977
Spiritus: provenu . . .	100	113	131	157	186

[Ministeren for skatter og afgifter]

Spiritus: banderolering	100	105	118	129	123
Vin: provenu.	100	118	147	183	216
Vin: banderolering. .	100	90	108	118	110
Forbrugerprisindeks.	100	115	126	138	153
Timelønindeks	100	120	143	159	
Real-timelønindeks .	100	104	113	115	

Til *undervisningsministeren* (10/3) af:

Steen Folke (VS).

»Vil ministeren love, at det bebudede lovforslag, der skal give hjemmel i folkeskoleloven til skolefritidsordninger på skolerne, vil sikre en standard – både med hensyn til personalets uddannelse og normering samt lokalekrav – som ikke bliver ringere, end hvis de skulle høre under bistandsloven, og vil ministeren fremskynde fremsættelse af lovforslaget?«

(Spm. nr. 560).

Begrundelse.

Skolefritidsordninger er inden for de seneste år startet i mange kommuner, ofte som forsøg. De er af højst varierende standard, hvilket fremgår af en redegørelse i skolestartudvalgets betænkning.

Rundt omkring i kommunerne imødegår man kritik af den ringe standard med, at der ikke findes love eller cirkulærer, som man kan rette sig efter. Det eneste cirkulære, man kan henholde sig til, er undervisningsministeriets cirkulære af 27. februar 1976, der taler om visse pædagogiske arbejdsopgaver i folkeskolen. Det følger af disse bestemmelser, at der kan ansættes personale til at varetage skolernes tilsyn med eleverne i mellemtimer og i forbindelse med befordringsordninger m. v. Dette »m. v.« har man i mange kommuner, f. eks. Birkerød, tolket så vidt, at man har ordninger med en daglig åbningstid kl. 7-17.

Disse ordninger er (f. eks. i Birkerød) i vid udstrækning blevet brugt som fritidshjem. Denne praksis meddelte socialministeriet Birkerød kommune i november 1977 var ulovlig. Med en så lang åbningstid skulle ordningerne høre under bistandslovens § 69 og give samme kontrollerede beskæftigelse i social-

pædagogisk øjemed af børnene uden for deres skoletid som fritidshjemmene.

Dette krav fra socialministeriet er imidlertid stillet i bero, indtil lovforslaget fra undervisningsministeriet foreligger.

Det er meget betænkeligt, hvis de nuværende ordninger kan fortsætte uændret i alt for lang tid, da de, som før nævnt, mange steder i landet er af en meget ringe standard.

Besvarelse (21/3 78):

Undervisningsministeren (Ritt Bjerregaard):

I mit svar på et spørgsmål fra fru Grethe Philip (nr. 503 af 24. februar 1978) om skolepasningsordninger gav jeg en kort redegørelse for delbetænkningen fra skolestartudvalget og indstillingen fra uddannelsesrådet for grundskolen m. v. Jeg tilkendegav samtidig, at der utvivlsomt var et behov for pasningsordninger i skoleregiet, og at jeg overvejede i folketingssamlingen 1978-79 at fremsætte et ændringsforslag til folkeskoleloven, hvorefter der blev mulighed for at etablere skolepasningsordninger.

Samtidig betonedede jeg i svaret, at der var en række problemer forbundet med indretning af betryggende skolepasningsordninger, og at jeg som følge heraf agtede at nedsætte en arbejdsgruppe, der skulle fremkomme med indstilling om indholdet og omfanget af skolepasningsordninger for børnene i børnehaveklaserne og på 1.-3. klassetrin.

Det er naturligvis afgørende for mig, at de skolepasningsordninger, som måtte blive etableret, får en forsvarlig karakter, men jeg kan på den anden side ikke foregribe arbejdsgruppens overvejelser ved på forhånd at udtale mig om, hvorledes dette bedst muligt tilsikres.

Med hensyn til spørgsmålet om fremskyndelse af fremsættelsen af ændringsforslaget til folkeskoleloven kan jeg henvise til, at jeg som nævnt i mit svar til fru Grethe Philip

[Undervisningsministeren]

har opnået socialministerens tilslutning til, at sager om eksisterende skolepasningsordninger stilles i bero, indtil vi har fundet en løsning på problemerne i forbindelse med skolepasningsordninger. Jeg er imidlertid opmærksom på, at der kan være problemer forbundet hermed, og jeg vil derfor sigte på at fremsætte det nævnte lovforslag inden udgangen af 1978.

Til *undervisningsministeren* (10/3 78) af:

Gerda Møller (KF):

»Hvilke planer har ministeren om gennemførelse af stopprøver i stedet for adgangsbegrænsninger på universiteterne?«

(Spm. nr. 561).

Begrundelse.

Ifølge dagspressen er der nu udsigt til, at den af ministeren lovede adgangsbegrænsning for visse studier i 1978 ikke gennemføres. (Politiken den 7. marts). Da den etablerede adgangsbegrænsning hviler på irrelevante grundlag bl. a. med præmiering af erhvervsarbejde, må det være af afgørende betydning, at stopprøver så hurtigt som muligt afløser adgangsbegrænsning inden for de flest mulige studieretninger.

Besvarelse (21/3 78):

Undervisningsministeren (Ritt Bjerregaard):

Jeg vil gerne først slå fast, at stopprøver ikke er noget, der træder »i stedet for adgangsbegrænsninger på universiteterne«, sådan som det er anført i spørgsmålet. Stopprøver et stykke inde i uddannelsen er én metode til at gennemføre adgangsbegrænsning – udvælgelse ved uddannelsens start er en anden metode, og den kan gennemføres på forskellige måder.

I begrundelsen for spørgsmålet anføres det endvidere, at »den etablerede adgangsbegrænsning hviler på irrelevante grundlag bl. a. med præmiering af erhvervsarbejde«. Jeg vil også knytte et par bemærkninger hertil.

Folketinget vedtog i 1976, at der skal være adgangregulering ved videregående uddannelser. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at man forudsætter, at adgangreguleringen sker ved optagelsen til uddannelsen, og at der lægges vægt på en flerhed

af kriterier, idet karakterer ved den adgangsgivende eksamen som hovedregel indgår i udvælgelseskriterierne og erhvervs erfaring eller eventuelt et andet erfaringsgrundlag ligeledes indgår.

At erhvervsarbejde »præmieres«, er altså i overensstemmelse med lovens forudsætninger.

Erhvervs erfaring som ét af flere udvælgelseskriterier – det er væsentligt, at der ikke bygges udelukkende på ét kriterium – er heller ikke irrelevant.

For mig er det afgørende ikke erhvervs erfaringens eventuelle studiemæssige betydning, men den mulighed, vi gennem dette kriterium har for dog i nogen grad at sikre de »akademiske« erhverv nogle udøvere, som har oplevet andre livsforhold end dem, de møder i uddannelsessystemet og deres eget personlige miljø.

Selv om jeg således ikke kan tilslutte mig begrundelsen for spørgsmålet, har jeg, som det også forudsættes i dette, planer om gennemførelse af stopprøver som forsøg.

Det er vigtigt, at en stopprøveordning – selv om den etableres som et begrænset forsøg – indrettes sådan, at de nye, der går ind i den, ikke efter et år kan stå med en bestået prøve i en uddannelse, som de på grund af adgangsbegrænsningen ikke kan komme videre i, uden at dette år kan indgå i nogen anden videregående uddannelse.

Jeg anser det desuden for nødvendigt, at uddannelsen i »prøveåret« er lagt særligt til rette med henblik på, at de studerende kan vise kvalifikationer, der har betydning ikke blot for en særlig begynderundervisning, men for studiet som helhed. Derfor kan man ikke bare placere en stopprøve efter det første år af en eksisterende uddannelse, men stopprøveordningen må udformes i nøje sammenhæng med de studiestrukturovervejelser, der for tiden foregår i de faglige landsudvalg eller i tilknytning til allerede afgivne landsudvalgsindstillinger.

To faglige landsudvalg – udvalgene for de naturvidenskabelige uddannelser og for de samfundsvidenskabelige uddannelser – har indstillet, at der gøres forsøg med stopprøver. På baggrund af erfaringerne for optagelsen i 1977 har udvalget for de naturvidenskabelige uddannelser imidlertid foretrukket foreløbig at vente med et forslag, til virkningerne af den generelle adgangregulering er

[Undervisningsministeren]

mere afklaret, men udvalget for de samfundsvidenskabelige uddannelser arbejder videre med forslag til forsøg med henblik på gennemførelse i 1979. Under forudsætning af, at landsudvalgets forslag i hvert fald i det væsentlige tilgodeser de forskellige hensyn – herunder især på de foran fremdragne punkter – vil jeg i overensstemmelse med bemærkningerne til adgangsreguleringsloven tage spørgsmålet om etablering af et forsøg op over for folketingets undervisningsudvalg.

Til *handelsministeren* (10/3 78) af:

Bernhard Baunsgaard (RV):

»Ministeren bedes oplyse, hvor stort et beløb der under handelsministeriets nye energiforskningsprogram (fase II) agtes anvendt til udforskning af sol-, vind- og jordenergi i det kommende finansår på Risø og andre steder, og hvor mange procent dette udgør af de samlede udgifter til energiforskning efter den nye plan.«

(Spm. nr. 565).

Begrundelse

	1977/78	1978	1979	1980	1981
Solvarmeanlæg.....	-	1,4	2,2	2,3	1,2
Prøvestation for mindre vindmøller.....	0,4	1,5	1,9	1,2	-
Udviklingsprogram for større vindkraftanlæg...	-	2,6	8,0	3,5	-
Opbygning af geotermiske forsøgsanlæg.....	2,0	10,0	43,0	5,0	1,0
	2,4	15,5	55,1	12,0	2,2

Det forhold, at budgettet er faldende for den sidste del af planlægningsperioden, skyldes, at større aktiviteter på de berørte områder efter 1979 må bero på resultaterne af de forskningsprojekter, der nu foreslås iværksat.

Forskningsprojekterne vil blive gennemført som kontraktopgaver bestilt af handelsministeriet hos offentlige institutioner og private virksomheder.

For sol-, vind- og jordenergiens vedkommende vil følgende institutioner varetage eller blive anmodet om at varetage projektledelsen: Teknologisk Institut (Solvarmeanlæg; 7,1 mill. kr.), Forsøgsanlæg Risø (Prøvestation for mindre vindmøller; 5 mill. kr.), Danske Elværkers Forenings Udredningsafdeling (Udviklingsprogram for større vindkraftan-

I et tidligere svar har handelsministeren givet visse oplysninger om den hidtidige forskning i den vedvarende energi på Risø. Der ønskes nu en samlet opstilling af statens udgifter til forskning vedrørende sol-, vind- og jordenergi og oplysninger om, hvor stor en procentdel af de samlede udgifter til energiforskning der planlægges anvendt til forskning i vedvarende energi efter det nye forskningsprogram.

Det er formentlig rigtigt, at vedvarende energi kun kan dække en lille del af Danmarks energiforbrug, men i betragtning af den energikrise, som verden befinder sig i, vil også den del, der kan dækkes af vedvarende energi, have betydning.

Besvarelse (13/3 78):

Handelsministeren (Ivar Nørgaard):

Af de 238 mill. kr., der er afsat til udbygning af dansk energiforskning og -udvikling på lov om tillægsbevilling for finansåret 1. april 1977-31. marts 1978, I. (Beskæftigelsesfremme m. v.), agtes 87,2 mill. eller ca. 35 pct. anvendt til udforskning af sol-, vind- og jordenergi. De faktiske udgifter fordeler sig skønmæssigt på finansår således (mill. kr.):

læg; 14,1 mill. kr.), Dansk Olie & Naturgas A/S (Opbygning af geotermiske forsøgsanlæg; 61 mill. kr.)

Det er vanskeligt at opgøre, hvor stor en del af de nævnte beløbsrammer der direkte vil blive anvendt på den projektledende institution, da det må påregnes, at delopgaver vil blive udliciteret til andre statsinstitutioner eller private virksomheder.

For Risøs vedkommende kan andelen skønnes til nogle få millioner kroner. Betragtes den samlede offentligt finansierede energiforskning og -udvikling her i landet, kan jeg afslutningsvis oplyse, at energiforskningen i 1975 medførte udgifter på ca. 55 mill. kr., og at udgifterne i 1979 forudses at blive ca. 180 mill. kr. i løbende priser. De vedva-

[Handelsministeren]

rende energikilders andel heraf udgjorde i 1975 3 pct. og vil i 1979 udgøre godt 30 pct.

Til *landbrugsministeren* (10/3 78) af:

Inger Stilling Pedersen (KrF):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om virkningerne af den netop påbegyndte import af udenlandske kartofler?«

(Spm. nr. 566).

Begrundelse.

Der synes for tiden at være et rigeligt udbud af danske kartofler til rimelige priser. Det kan derfor synes unødvendigt at bruge valuta til import af udenlandske kartofler. Importen kan betyde, at danske kartofler går til spilde, og at et erhverv påføres betydelige tab.

Besvarelse (16/3 78):

Landbrugsministeren (Poul Dalsager):

Danmark har i en årrække haft forbud mod indførsel af kartofler i perioden 1. juli-31. marts.

Forbuddet har været motiveret i ønsket om at sikre afsætning af den danske kartoffelhøst på det indenlandske marked.

Siden 1. august 1977 er forbuddet ophævet over for import af kartofler med oprindelse i EF-lande og Tyrkiet. Det er sket efter et pålæg af 8. december 1976 fra EF-Kommissionen om ophævelse af kvantitative restriktioner på handelen med kartofler og ophævelse af autorisationsordningen ved eksport af kartofler, idet disse stred mod EFs regler om fri varebevægelighed.

Der er således ikke længere nogen mulighed for at gribe ind over for importen af kartofler fra EF-lande.

Importen af kartofler fra andre lande end de nævnte er fortsat kun tilladt i perioden 1. april-30. juni. For 1978 er jeg ikke indstillet på at tillade import af kartofler fra lande uden for EF og Tyrkiet før d. 1. april. Indtil videre påtænker jeg heller ikke en forlængelse af importforbuddet, idet en sådan kun vil have begrænset virkning. Man skal her tænke på, at Italien allerede så småt er begyndt at eksportere kartofler af 1978-høsten.

Jeg er imidlertid enig i, at prisniveauet for de danske kartofler er lavt, og jeg vil derfor fortsat følge udviklingen nøje.

Til *undervisningsministeren* (13/3 78) af:

Fuglsang (DKP):

»Har ministeren planer om at øge det obligatoriske timetal i idræt i folkeskolen til mindst tre timer ugentlig?«

(Spm. nr. 567).

Begrundelse.

Der er en voksende erkendelse af de skadelige følger af nedsættelsen af timetallet i idræt, en nedsættelse, der er slået igennem ud over landet. Det gælder ikke mindst med hensyn til børnenes og ungdommens sundhed.

Dertil kommer, at skal man dømme ud fra udtalelser, som fra politisk side er fremkommet over for idrætsbevægelsen, er der politisk muligheder for at gøre skaden god. Det afhænger i høj grad af ministeren, derfor spørgsmålet.

Besvarelse (21/3 78):

Undervisningsministeren (Ritt Bjerregaard):

Spørgsmålet bygger på den forudsætning, at det enkelte fag i folkeskolen ved central fastsættelse tillægges et nærmere angivet timetal. Denne forudsætning er ikke korrekt.

Folkeskoleloven indeholder bestemmelser om, hvilke fag der skal eller kan forekomme på de forskellige klassetrin (§ 4 og § 7), og den bestemmer tillige, at ministeren udsender vejledende timefordelingsplaner (§ 4, stk. 5).

Undervisningsministeren kan således ikke fastsætte et nærmere angivet timetal til det enkelte fag på de forskellige klassetrin, men kan kun vejlede herom. Den endelige afgørelse heraf ligger hos de kommunale myndigheder og skal finde udtryk i den lokale undervisningsplan, jfr. folkeskolelovens § 16, stk. 1.

Som følge heraf er jeg ikke i stand til at besvare spørgsmålet i den form, hvori det er stillet.

Jeg kan imidlertid oplyse, at den vejledende timefordelingsplans samlede timetal til faget idræt ikke er blevet nedsat i forbindelse med gennemførelsen af den nye folkeskole-

[Undervisningsministeren]

lov, idet dette timetal har været uændret siden 1970. En ændring af denne vejledende plan vil ikke i sig selv være nogen garanti for, at fagets stilling forbedres, og hertil kommer, at en sådan ændring indebærer adskillige konsekvenser og er særdeles problemfyldt. Jeg kan dog tilføje, at jeg netop er i gang med at indhente oplysninger, der kan belyse mulighederne for en reel styrkelse af faget idræt i folkeskolen.

Til *justitsministeren* (13/3 78) af:

Bernhard Baunsgaard (RV):

»Udhules princippet om lighed for loven ikke ved fremgangsmåder som dem, der er anvendt i Silkeborg og Thisted ved ansættelser i ledige offentlige stillinger?«
(Spm. nr. 568).

Begrundelse.

Ansøgere til ledige lærerstillingen ved det kommunale skolevæsen i Silkeborg spørges bl. a., om de har yderliggående religiøse eller politiske anskuelser. Og i Thisted har man i hvert fald i et enkelt tilfælde bilagt et afslag på en ansøgning om ansættelse i en kommunal stilling et læserbrev, der kritiserer den kommunale administration.

Besvarelse (22/3 78):

Justitsministeren (Erling Jensen):

I anledning af spørgsmålet kan jeg oplyse, at de almindelige forvaltningsretlige grundsatninger om lighed for loven og om, at offentlige myndigheder ikke må varetage uvedkommende hensyn, naturligvis også gælder ved besættelser af ledige stillinger i den statslige og kommunale forvaltning.

Om specielt ansættelser af lærere ved det kommunale skolevæsen udtalte undervisningsministeriet således over for folketingets ombudsmand for nogle år siden, at det må være udelukket ved kvalitetsbedømmelsen at lægge vægt på ansøgernes politiske indstilling. Udtalelsen er gengivet i ombudsmandens beretning for 1974 side 157.

Som det vil være spørgeren bekendt, har jeg som justitsminister ingen beføjelse til at gribe ind over for kommunale myndigheders dispositioner i sager af den foreliggende art. Dette tilkommer de myndigheder, der på de

forskellige områder fører tilsyn med kommunerne. Om der i de konkrete sager, der henvises til i begrundelsen til spørgsmålet, er handlet i strid med de nævnte forvaltningsretlige grundsatninger, ligger det derfor uden for mine opgaver som justitsminister at tage stilling til.

Til *ministeren for skatter og afgifter* (14/3 78) af:

Glensgård (FP):

»Kan ministeren afkræfte forlydendet om, at der i departementet for told- og forbrugsafgifter på ministerens opfordring er overvejelser om at indføre en 3 pct.s afgift på lystbåde, og kan ministeren bekræfte, at en afgift i denne størrelsesorden vil medføre afskedigelser inden for de berørte erhverv på 2-3.000 medarbejdere, og i benægtende fald oplyse, hvor mange arbejdere der vil blive afskediget, såfremt afgiften skal indbringe samme provenu til statskassen som en 3 pct.s værdiafgift?«

(Spm. nr. 570).

Begrundelse.

På et hastigt indkaldt medarbejdermøde på fritidsbådefabrikken LM Glasfiber A/S i Lunderskov gjorde den socialdemokratiske folketingsmand Bernhard Tastesen opmærksom på, at forlydendet i dagspressen om en værdiafgift på lystbåde på 3 pct. udelukkende er tanker fra en embedsmand, og han meddelte desuden, at skatteministeren havde bekræftet denne fremstilling.

Flere af arbejderne og ledelsen på LM Glasfiber A/S gjorde opmærksom på, at alene forlydendet om 3 pct.s afgiften vil medføre afskedigelser på LM Glasfiberværftet på måske op mod 50 pct., hvilket vil sige op mod 100 medarbejderafskedigelser.

Flere af medarbejderne påtalte, at det totalt set ville medføre 2.500-3.000 nye arbejdsløse i de berørte virksomheder.

Besvarelse (17/3 78):

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

Som bekendt var det et led i augustforlig II mellem S, V, K, R-partierne, at der skulle etableres et register over såvel motor- som

[Ministeren for skatter og afgifter]

sejlbåde. Dette skulle udtrykkelig ske med henblik på at opkræve en periodisk vær디아fgift. Der er bevilget penge til registrets opretelse, og forberedelserne hertil er i fuld gang.

Udformningen af den periodiske vær디아fgift er der ikke taget stilling til, og lovforslaget er endnu ikke udarbejdet. Lovforslaget vil tidligst kunne fremsættes til efteråret. Først når værdigrundlaget foreligger, kan man fastsætte satser, skalaer og bundbeløb, under hvilke der ikke skal betales afgift. Derfor kan der på nuværende tidspunkt ikke siges noget om afgiftens eventuelle virkninger på beskæftigelsen i bådbranchen.

Det kan i øvrigt nævnes, at eksporten af danske lystfartøjer udgør en meget stor del af den totale produktion, og eksporten, der har vist en pæn stigning det sidste år, berøres ikke af en periodisk vær디아fgift. Desuden mener Søsportens Brancheforening, at markedet for fritidsbåde langtfra er mættet, og at interessen for at blive fritidssejler er voksende. I Sverige er der f. eks. ca. 7 gange så mange både som i Danmark.

Til *justitsministeren* (15/3 78) af:

Honoré (KrF):

»Hvad er efter ministerens skøn omfanget og arten af den kriminalitet i de senere år, der har tilknytning til Christiania?«

(Spm. nr. 571).

Begrundelse.

I et spørgsmål af 3. marts 1978 (spm. nr. 543) spurgte jeg om, hvilke oplysninger ministeren råder over fra det storkøbenhavnske politiområde med hensyn til kriminalitet i de senere år, der har tilknytning til Christiania, og som begrundelse anførte jeg, at det er en udbredt opfattelse i politikredse, at Christiania ikke blot spiller en stor rolle i narkohandel, men også er Danmarks største hælercentral.

Efter sigende skal mange inden for politiet have været udsat for, at en kriminel sag havde trådt til Christiania, men at sagen i de fleste tilfælde viste sig umulig at opklare på grund af de særlige forhold i Christiania.

Christiania har undertiden været betegnet som et socialt eksperiment; noget kunne imidlertid tyde på, at Christiania i højere

grad kan betegnes som et kriminelt eksperiment.

I sit korte svar af 13. marts afviser ministeren mit spørgsmål med den begrundelse, at der ikke foreligger centralt registrerede oplysninger for de 8 hovedstadspolitikredse vedrørende kriminalitetens tilknytning til bestemte geografiske områder, og at justitsministeriet ikke har fundet det rimeligt at tilvejebringe et sådant materiale.

Trods mangelen på centralt registrerede oplysninger svæver politiet i Storkøbenhavn og justitsministeriet næppe i total uvidenhed om Christianiakriminalitet.

Derfor anmoder jeg om at få belyst spørgsmålet ud fra andre kilder end de centralt registrerede oplysninger.

Besvarelse (22/3 78):

Justitsministeren (Erling Jensen):

I en besvarelse af 13. marts 1978 vedrørende kriminalitet, som har tilknytning til Christiania, oplyste justitsministeriet, at der ikke foreligger centralt registrerede oplysninger for de 8 hovedstadspolitikredse vedrørende kriminalitetens tilknytning til bestemte geografiske områder. Justitsministeriet gav samtidig udtryk for, at man ikke havde fundet det rimeligt at iværksætte en undersøgelse til belysning af dette spørgsmål.

I anledning af det foreliggende spørgsmål kan det endvidere oplyses, at der heller ikke i de enkelte politikredse foreligger statistiske oplysninger til belysning af det stillede spørgsmål. Justitsministeriet finder det på den baggrund ikke forsvarligt at give udtryk for arten og omfanget af den kriminalitet, som har tilknytning til en geografisk afgrænset del af det samlede hovedstadsområde.

Til *udenrigsministeren* (20/3 78) af:

Arne Christiansen (V):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om en konference, som ifølge dagspressen skal afholdes i Danmark i påsken, bl. a. med deltagelse fra internationale terroristorganisationer?«

(Spm. nr. 587).

Begrundelse.

[Arne Christiansen]

Ifølge meddelelser i dagspressen skal der i påsken i Danmark afholdes en konference med deltagelse af en række internationale terroristorganisationer, deriblandt de palæstinensiske organisationer PLO og PFLP, hvoraf sidstnævnte har et tæt samarbejde med Baader-Meinhof-gruppen i Vesttyskland og De røde Brigader i Italien.

Det vil i redegørelsen især være af interesse at erfare, om konferencen er afholdt med den danske regerings viden og billigelse, om visa er udstedt til internationale terrorister, og om disse har fået frit lejde, så længe konferencen varer.

Det er en skærpende omstændighed, at konferencen afholdes på et tidspunkt, hvor en række terroraktioner er foretaget mod os venligsindede lande som Israel, Egypten, Italien og Vesttyskland, netop af kredse med tilknytning til de pågældende organisationer.

Det må tilføjes, at konferencen lægger et særligt ansvar på danske sikkerhedsmyndigheder, der må være ekstra vanskeligt at opfylde under en påskeferie. Der er dels et hensyn at tage til personer bosat her i landet, der er under konstant trussel fra de pågældende organisationer, dels er der også sikkerhedshensynet over for konferencens deltagere.

Efter min opfattelse burde regeringen søge konferencen aflyst eller i hvert fald hindre repræsentanter for terroristorganisationer i at rejse ind i Danmark.

Besvarelse (22/3 78):

Udenrigsministeren (K. B. Andersen):

I besvarelse af det stillede spørgsmål kan jeg oplyse, at regeringen ikke fra arrangørernes side har modtaget nogen underretning eller henvendelse om tilladelse til at afholde den pågældende konference i Danmark. I øvrigt er det ikke dansk sædvane at gribe ind over for afholdelsen af møder eller konferencer her i landet.

Ansøgninger om dansk visum til deltagelse i konferencen fra statsborgere i lande, som ikke har viseringsfrihedsaftale med Danmark, vil blive behandlet helt i overensstemmelse med de herfor gældende regler. I denne forbindelse vil de pågældende danske myndigheder naturligvis foretage en samlet vurdering af, om ansøgernes indrejse i Dan-

mark måtte anses for uønskelig af hensyn til statens sikkerhed eller opretholdelse af ro og orden.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om Statens Kunstfond.

(Lovforslag nr. L 77. Fremsat 4/11 77. Første behandling 24/11 77. Betænkning 20/3 78).

Der var stillet 17 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Birte Weiss (S):

Man kan se af betænkningen, at dette lovforslag har været igennem en ret så grundig udvalgsbehandling. Arbejdet har udkrystalliseret sig i ikke mindre end 8 mindretalsudtalelser. De går dels på nogle detaljer, dels på noget principielt. Det principielle af det går på en holdning til kunststøtte, som er fundamentalt forskellig fra regeringens og socialdemokratiets.

Jeg tror lige, vi skal tage det principielle først.

I socialdemokratiet mener vi, at man kaster den kunstneriske frihed ved at gøre kunsten til en partipolitisk kasterbold. Vi mener, at man ikke kan stille nogen form for politiske krav til en kunstners værk, uden at både samfundet og kunstneren prostituerer sig. Derfor mener vi, at det er den bedste løsning – nogle vil måske kalde det den mindst ringe løsning ud af den grundtanke, at det bedste naturligvis ville være, at kunstneren kunne leve af sin skaben – under de forhåndenværende forhold, at en række uafhængige kunstkyndige udvalg fordeler kunststøtten.

Heroverfor står så kristeligt folkeparti og de konservative. De to partier tør ikke lade kunsten udvikle sig uden kulturministeren